

Evropská
komise

[PODZIM 2012 ▶ Č. 43]

panorama

inforegio

▶ Investice do regionů

Využití finančních
nástrojů k zajištění
podpory regionální
politiky

- ▶ Rozhovor s
Jacquesem Delorse
- ▶ Změna financování s cílem
vyřešit ekonomickou krizi
- ▶ Dny otevřených dveří –
šance na změnu

Regionální
politika

▶ **ÚVODNÍK** 3
Komisař Johannes Hahn

▶ **ROZHOVOR** 4-7
Jacques Delors – Zamyšlení nad politikou soudržnosti

▶ **TÉMA** 8-13
**VYUŽITÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ
K PODPOŘE REGIONÁLNÍ POLITIKY**

▶ **JAK TO VIDÍTE VY** 14-19
Politika soudržnosti z pohledu států a regionů

▶ **KYPERSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ EU –
PRIORITY POLITIKY SOUDRŽNOSTI** 20-21

▶ **EVROPSKÁ ÚZEMNÍ
SPOLUPRÁCE 2014–2020** 22-23

▶ **EVROPSKÉ REGIONY A MĚSTA:
ŠANCE NA ZMĚNU** 24-25

▶ **ZMĚNA PROGRAMŮ STRUKTURÁLNÍCH
FONDŮ S CÍLEM POMOCI VYŘEŠIT
EKONOMICKOU KRIZI** 26-27

▶ **STRATEGIE EU PRO DUNAJSKÝ
REGION: JEDEN ROK V PLATNOSTI** 28-29

▶ **PŘÍKLADY PROJEKTŮ** 30-33
Příklady projektů realizovaných v Polsku, České republice
a Itálii a projektu Evropská územní spolupráce
v rámci programu pro severní periferní oblasti.

▶ **MAPY** 34-35
▶ Míra nezaměstnanosti v roce 2011
▶ Vývoj míry nezaměstnanosti v období 2007–2011

▶ **POSTOJ K MÍSTNÍMU ROZVOJI
VEDOUČÍ K LEPŠÍ ÚZEMNÍ
SOUDRŽNOSTI** 36-37

▶ **ECO WORLD STYRIA, VÍTEŽ
CENY REGIOSTARS, OPĚT VE FINÁLE** 38

▶ **REGIOSTARS 2013:
VYHLÁŠENÍ FINALISTÉ** 39

▶ **PŘIPRAVOVANÉ AKCE** 40

▶ 8

▶ 4

▶ 14

▶ 28

▶ 38

Fotografie (strany):
Obálka: © Evropská komise
Strany 8, 9, 25, 27, 28, 29, 39: © Evropská komise
Strany 3, 4, 6: © Notre Europe
Strana 10: © North East Finance – KredEx – Duda Breseeg, Neem
Strana 12: © Wielkopolskie Centrum Wspierania
Inwestycji Sp. z o.o. – HOSSA S.A.
Strana 15: © Polskie Ministerstwo pro regionalní rozvoj
Strana 16: © Sky-Watch
Strana 17: © Negundo Innovation Center
Strana 18: © Gdaňský vědecký a technologický park
Strana 19: © La Cub – Didier Doustin – Anthony Rojo
Strany 21, 36, 37: © Shutterstock
Strana 22: © GRaBS
Strana 23: © Haparanda/Tornio
Strana 25: © Regionální vláda Katalánska
Strana 30: © PGNIG S.A.
Strana 31: © Ministerstvo pro regionalní rozvoj, Česká republika
Strana 32: © Mitchell O’Gorman
Strana 33: © METALPROGETTI spa

Tento časopis se tiskne v angličtině, francouzštině a němčině na recyklovaném papíře. Je k dispozici on-line ve 21 jazycích na http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_cs.cfm

Názory vyjádřené v této publikaci představují názory autora a nutně neodrážejí stanoviska Evropské komise.

▶ ÚVODNÍK

Využívání finančních nástrojů je jednou z inovativních možností, jak zvýšit efektivitu a účinnost regionální politiky Evropské unie. Tyto podpůrné mechanismy, k nimž patří postupy finančního inženýrství i zajištění technické pomoci, mohou pomoci získat další finanční dotace i přilákat odborníky s potřebnými znalostmi a *know-how*.

Inovativní finanční nástroje, na jejichž tvorbě a zdokonalování se v programovém období 2007–2013 podílela Evropská investiční banka, jsou důležitým prvkem víceletého finančního rámce pro nadcházející období (2014–2020). Mají umožnit efektivní využití dodatečných investic při plnění cílů strategie Evropa 2020, tedy skutečně cíleně investovat do udržitelného rozvoje, nových technologií, podpory vzdělávání a inovací. Právě tyto oblasti mají klíčový význam pro oživení ekonomického růstu a tvorby nových pracovních míst.

10. ročník Dnů otevřených dveří

V říjnu tohoto roku proběhne jubilejní desátý ročník akce Dny otevřených dveří – Evropský týden regionů a měst. Toto týdenní setkání se již pro mnoho regionálních a místních orgánů stalo jednou z hlavních událostí roku. Při této příležitosti se jejich představitelé mohou v Bruselu sejit s lidmi, kteří se na regionální, národní i Evropské úrovni podílejí na formulování politik, a mohou prezentovat projekty svého regionu a ukázat, jakým způsobem přispívají k realizaci cílů politiky soudržnosti EU.

Pro letošní akci, organizovanou ve spolupráci s Výborem regionů, bylo zvoleno téma „Evropské regiony a města: šance za změnu“. Účastníci budou moci diskutovat o budoucnosti Evropy, politice soudržnosti a výhodách víceúrovňové správy.

V Delorsových stopách

V této souvislosti jsme si dovoluji oslovit bývalého prezidenta Evropské komise Jacquesa Delorse a zeptali jsme se ho, jak hodnotí výsledky evropské politiky soudržnosti. Dnešní koncept politiky soudržnosti totiž do značné míry vychází z idejí tohoto bývalého prezidenta, který si již před lety uvědomil, že je nutné usilovat o dosažení stejného stupně ekonomického rozvoje ve všech evropských regionech. Jeho argumenty pro to, aby regionální politika byla založena na principu solidarity, soudržnosti a promyšlených a cílených investic, zůstávají, bez ohledu na protikrizová opatření, stále platné.

Johannes Hahn

Člen Evropské komise, který má na starosti regionální politiku

► JACQUES DELORS – ZAMYŠLENÍ NAD POLITIKOU SOUDRŽNOSTI

„Musíme důsledně rozlišovat solidaritu evropských států v období, kdy bojujeme s hospodářskou krizí, a evropskou solidaritu jako klíčovou hodnotu Unie.“

Jacques Delors, předseda Evropské komise z let 1985–1995, v rozhovoru pro časopis *Panorama* vyzdvihl význam politiky soudržnosti pro budoucí rozvoj evropských regionů a poukázal na nutnost radikální změny způsobu výpočtu úrovně ekonomického blahobytu tak, aby byly zohledněny veškeré výhody regionálního rozvoje.

Ekonomická krize

Bývalý prezident Evropské komise Jacques Delors důrazně upozorňuje, že jakkoli je mimořádně důležité zvýšit konkurenceschopnost evropských zemí a vytvářet nové pracovní pozice, bylo by velkou chybou zaměřovat politiku soudržnosti a politiku konkurenceschopnosti.

„Musíme důsledně rozlišovat solidaritu evropských států v období, kdy bojujeme s hospodářskou krizí, a evropskou solidaritu jako klíčovou hodnotu Unie. Jde o dvě naprosto odlišné věci. Nastane-li požár, je samozřejmé, že potřebujeme hasiče. Zároveň ale potřebujeme architekty, kteří dlouhodobě utvářejí podobu našeho města. Jsem toho názoru, že by se strukturální politika neměla kvůli krizi odchylovat od stanoveného plánu. Má svou vlastní logiku, kterou lze v případě potřeby upravit podle měnící se ekonomické reality.“

Delors nám ve své kanceláři v pařížském sídle expertní skupiny Notre Europe vysvětlil, že naprosto nesouhlasí se stanoviskem, že regionální politika EU je pouze politika přerozdělování. „Já regionální politiku vnímám především jako nástroj rozvoje, který navíc umožňuje přerozdělování prostředků.“

Bývalý předseda Komise dále zdůraznil, jak velkou roli v politice EU hraje tzv. vzestupný přístup. „V dnešní Unii, která čítá již 27 zemí, nelze pomíjet aspekt vzestupnosti, jenž je kromě jiného zhmotněním jednoho z filozofických východisek evropské integrace, principu subsidiarity.“

„Již od počátků jsme se museli vyrovnávat s nerovnoměrným ekonomickým rozvojem v jednotlivých oblastech. Abychom méně rozvinutým regionům pomohli obstát v konkurenčním boji a zároveň přispívat na společné účely, vznikla politika soudržnosti. Veškeré naše návrhy vždy vycházely z mé základní

trojice principů: ‚konkurence, spolupráce a solidarita‘. Všechny tyto prvky jsou nezbytným předpokladem vybudování silné Evropy.“

Měření ekonomického rozvoje

Jak bychom ale měli nejlépe měřit úroveň ekonomického rozvoje, ptá se Delors. „Zjišťujeme, že dnes nám cesta do kanceláře trvá 45 minut, zatímco před 10 lety to bylo pouze 30 minut. Doprava se neustále zpomaluje a HDP roste, protože spotřebujeme více aut a pohonných hmot. Z toho plyne, že lidé přicházejí o půl hodiny až hodinu volného času, aniž by získali jakoukoli protihodnotu.“

Bývalého ekonomu zajímá především otázka měření těchto faktorů. „V současnosti se jako ukazatel používá HDP. Pomocí této hodnoty však nelze přesně vystihnout koncept blahobytu. Proto musíme vytvořit nový způsob výpočtu výkonu, zejména pak v regionálním kontextu. Jakmile budeme mít takový systém měření výkonu k dispozici, uvědomíme si, jaký potenciál skrývají regiony.“

Toto téma Delors zpracoval již v roce 1971 ve své knize „Les Indicateurs Sociaux“ a v dnešní době je předmětem zájmu mnoha ekonomů. „Není možné přejít na nový model rozvoje a používat stále tytéž tradiční metody výpočtu, které byly navrženy pro klasický způsob růstu.“

„Nemůžeme začít používat model, který pracuje s volným časem lidí, přírodou a zdroji, aniž bychom změnili metodu výpočtů. Musíme radikálně přehodnotit způsob výpočtu výkonu ekonomiky. A pokud začneme používat nový způsob výpočtu, regionální politika se začne jevit jako mnohem výhodnější než dosud.“

Počátky politiky soudržnosti

„Než jsem v roce 1985 přišel do Evropské komise, existoval zde sociální, regionální a zemědělský fond,“ vysvětluje Delors. „Tyto fondy již byly zavedené. Během přístupových jednání se Španělskem a Portugalskem se ze strany jižních členských zemí ‚desítky‘ začaly ozývat hlasy upozorňující na různou úroveň rozvoje. Abychom rozptýlili jejich obavy, navrhli jsme vytvoření Středomořského integrovaného programu (PIM). To tedy byl první případ koordinované regionální spolupráce, jejímž cílem bylo vyřešit ekonomické a sociální problémy středomořského regionu.“

„Na základě úspěchu programu PIM se potom zrodila myšlenka koordinované činnosti, jakési ‚syntézy‘, a já jsem přišel s konceptem ekonomické a sociální ‚soudržnosti‘, který se potom realizoval jako politika soudržnosti. Bylo zřejmé, že jednotný trh nemá bez politiky ekonomické a sociální soudržnosti budoucnost. Z tohoto pojetí vychází i Akt o jednotném trhu, který podle mého názoru oživil sjednocenou Evropu.“ ▶▶

PROFIL: JACQUES DELORS

Jacques Delors působil v letech 1985–1995 jako prezident Evropské komise a byl prvním, komu se tento post podařilo dvakrát obhájit.

Vystudoval ekonomii a od roku 1979 do roku 1981 byl poslancem Evropského parlamentu. Byl také jmenován předsedou jeho Hospodářského a měnového výboru.

V éře prezidenta Françoise Mitterranda zastával Delors pozici francouzského ministra hospodářství a financí (1981–1983) a ministra hospodářství, financí a rozpočtu (1983–1984).

Jako předseda Komise stál u zrodu jednotného trhu Evropské unie, který byl formálně zaveden v lednu 1993. Ve svém programu propagoval vytvoření politiky soudržnosti zaměřené na evropské regiony.

V roce 1996 Delors založil pařížskou expertní skupinu Notre Europe a dosud je jedním z jejích předsedů.

V roce 2010 vyjádřil podporu nové iniciativě Spinelli Group, jejímž cílem je oživit snahy o federalizaci Evropské unie.

Blíže k občanům

Delors věří, že politika soudržnosti představuje účinný způsob, jak projekt společné Evropy přiblížit evropským občanům a kompenzovat demokratický deficit.

V této souvislosti poukazuje na tisíce projektů financovaných v rámci politiky soudržnosti, jež jsou pro běžné občany důkazem, že cílem EU je zvýšení jejich životní úrovně.

Partnerství s regiony

Delors zůstává přesvědčeným zastáncem a propagátorem teorie, že právo iniciativy a hlavní role při jednání s regiony náleží Komisi.

„Od počátku jsem chtěl, aby mezi Komisí a regiony existoval skutečně partnerský vztah. Cílem, jak dodává, neměla být soutěž Evropy regionů a Evropy národních států. Mělo jít spíše o partnerství mezi Komisí a regiony, díky němuž by Komise mohla vytvořit množství nástrojů podporujících rozvoj regionů a rovněž šíření osvědčených postupů.“

„Od počátku jsem chtěl, aby mezi Komisí a regiony existoval skutečně partnerský vztah.“

„Dočkali jsme se ovšem, shrnuje, postupné silné centralizace a stavu, kdy členské státy tlumočí stanoviska regionů. Takto jsem si politiku soudržnosti nepředstavoval. Doufal jsem, že Komise dokáže prostřednictvím svých programů a s využitím svých praktických zkušeností účinně nastartovat rozvoj.“ Delors zdůrazňuje, „že právě Komise je jedinou institucí, která se zaměřuje pouze na Evropu jako takovou.“

Centralizaci, k níž došlo ve všech zemích, považuje za překážku na cestě k Evropě regionů. „My jsme chtěli navázat partnerský vztah, v rámci něhož by se všichni učili od všech,“ uzavírá. ▶▶

▶ NOTRE EUROPE – DELORSOVO DUCHOVNÍ DÍTĚ

Notre Europe je expertní skupina se sídlem v Paříži, kterou založil Jacques Delors a jejíž práce a politická doporučení vycházejí z Delorsových názorů.

Nedávnou zveřejnila zprávu o politice soudržnosti v budoucnu s názvem „*Cohesion Pact: Weathering the Crisis*“ (Pakt soudržnosti: cesta k překonání krize) Marjorie Jouenové (k dispozici ve francouzštině a angličtině).

Ze závěrů zprávy vyplývá, že:

Je zapotřebí vytvořit podmínky pro přechod na „model inteligentního, ekologického a začleněného rozvoje“, který prosazuje strategie Evropa 2020, a politiku soudržnosti vnímat jako nástroj umožňující zajištění společenského rozvoje a blahobytu, jehož kritéria může být nutné přehodnotit.

Je třeba obnovit demokratické propojení mezi Evropany a Uníí, tedy prezentovat konkrétní výsledky, kterých bylo dosaženo díky evropským fondům, a více spoléhat na „místní rozvoj řízený komunitou“.

Budoucí politika soudržnosti bude mít větší podporu, podaří-li se zjednodušit postupy a zajistit, aby byly prostředky z evropských fondů za každou cenu dostupné drobným místním tvůrcům projektů.

▶ DALŠÍ INFORMACE

<http://notre-europe.eu/>

<http://www.notre-europe.eu/en/axes/>

[competition-cooperation-solidarity/works/publication/the-cohesion-pact-weathering-the-crisis/](http://www.notre-europe.eu/en/axes/competition-cooperation-solidarity/works/publication/the-cohesion-pact-weathering-the-crisis/)

Zaměstnanost a vzdělávání

Delors se dlouhodobě zajímá také o oblast vzdělávání. V roce 1971 se zasadil o přijetí francouzského zákona o dalším vzdělávání (la formation professionnelle continue – FPC), který podnikům ukládá povinnost věnovat část svých zisků na vzdělávání zaměstnanců. V letech 1993 až 1996 rovněž působil jako předseda Mezinárodní komise pro vzdělávání v 21. století při UNESCO, jejíž závěrečná zpráva je známa pod názvem „Učení: dosažitelný poklad“.

Jedním z jeho největších úspěchů je vytvoření programu mobility studentů ERASMUS. „Jsem velmi rád, že se nám podařilo prosadit vznik programu ERASMUS. Tady se znovu prokazuje, jaký význam má právo iniciativy Komise. Bez něj by se program ERASMUS nikdy nerealizoval. Toto právo iniciativy si Komise rozhodně musí podržet,“ dodává nakonec.

„Ani národní vlády by se ale neměly soustředit pouze na vzdělávání. Měly by se starat také o tvorbu nových pracovních míst. Je zapotřebí, aby ekonomika vytvářela podmínky pro tvorbu nových pracovních míst a zkvalitňování vzdělávání. Oboje současně. Představa, že vzdělání lidé získají pracovní místo, není zcela reálná.“

Nezaměstnanost mladých – opomíjený problém

Delors je přesvědčen, že se v posledních 20 letech nedostává dostatečné pozornosti mladým Evropanům. „V bílé knize o rozvoji a konkurenceschopnosti, kterou jsem navrhl v roce 1993, jsem uvedl, že my, generace dospělých, máme tendenci řešit své problémy mezi sebou, aniž bychom se ohlíželi na mladé. Tím, že jsme zvyšovali míru zadlužení a přehlíželi nedostatky vzdělávacího systému, místo abychom řešili neuspokojivou životní úroveň, jsme mladé generaci dali věnem obrovské – a nezasloužené – břímě. A tato generace dnes platí za naše chyby.“

Městské a venkovské prostředí

Delors nijak nepodceňuje význam malých a středních podniků pro ekonomiku, ale zároveň upozorňuje na to, že jsou jen jedním z mnoha faktorů, které ekonomiku ovlivňují. „To, že se nacházíme v určitém bodě ekonomického cyklu, neznamená, že bychom se měli soustředit pouze na jednu oblast a zapomínat na ostatní. Měli bychom se zabývat také zemědělstvím, hospodařením s přírodními zdroji, lesy (o kterých se mluví opravdu málo), územní rovnováhou a kreativním potenciálem v oblasti průmyslu a služeb. Naše politiky musí vytvářet podmínky pro co možná největší aktivitu ve všech sektorech.“

„Měli bychom usilovat o to, aby se v Evropské unii budoucnosti ctily rozmanitost a aby hlavní iniciativa vycházela zdola od občanů.“

Bývalý prezident Evropské komise dále zdůrazňuje, že Evropa je dědictvím nás všech, a regionální politika se tudíž týká každého. „Evropská společnost je propojením společného a individuálního a také propojením městského světa na straně jedné a venkovského světa a přírody na straně druhé. To vše tvoří naše dědictví,“ říká.

„Ve společnosti existuje jeden důležitý fenomén, o kterém se velmi málo hovoří – příslušnost k venkovu,“ dodává. „V některých zemích má až 80 procent území městský charakter. Příslušnost k venkovu je zásadním elementem, který je nutné chránit a rozvíjet. Právě tady se často setkáváme s nejzřetelnějšími nerovnostmi. A právě lidé žijící v těchto oblastech mají nejlepší předpoklady pečovat o naše přírodní dědictví.“

Vzestupný rozvoj

Delors uznává, že činnost orgánů, jako je například Výbor regionů, je velmi prospěšná, tvrdí však, že nemůže nahradit vzestupný rozvoj, který je základem úspěchu. „Kromě makroekonomického rozvoje je velmi důležitá i aktivita ekonomických subjektů na místní úrovni. Ve Francii se účastní setkání, kde se hovoří o aktivizaci místních činitelů. Francouzští zemědělci například založili organizaci ‚Sol et Civilisation‘, jejímž cílem je analyzovat zkušenosti farmářů z jiných evropských zemí a informovat o nich místní zainteresované subjekty.“

„Domnívám se, že by každý občan měl mít možnost podílet se na rozvoji sociální ekonomiky a ovlivňovat tak vlastní osud a zároveň by měl respektovat evropskou rozmanitost a identitu. Měli bychom usilovat o to, aby se v Evropské unii budoucnosti ctily rozmanitost a aby hlavní iniciativa vycházela zdola od občanů.“

► VYUŽITÍ FINANČNÍCH NÁSTROJŮ V REGIONÁLNÍ POLITICE

Hlavním cílem pro nadcházející víceletý finanční rámec, „Rozpočet – Evropa 2020“, je zefektivnit využívání inovativních finančních nástrojů a maximálně tak při plnění cílů evropské politiky zúročit dodatečné investice. V tomto čísle časopisu *Panorama* se podíváme na to, jaký přínos mají finanční nástroje pro regionální politiku a jak je Komise začleňuje do svých návrhů pro období po roce 2013.

Jsou-li finanční nástroje použity správným způsobem a na správném místě, mohou významně pomoci zvýšit efektivitu a účinnost implementace regionální politiky – a to je v kontextu současného ekonomického a finančního vývoje jednoznačná priorita.

Finanční nástroje představují alternativní metodu poskytování zdrojů z veřejného rozpočtu na účely související s efektivnějším plněním cílů politiky. Základním principem je využití tržních postupů a subjektů a podpora investic ze soukromého sektoru. Finanční nástroje mohou mít různou formu – může jít o úvěry, úvěrové záruky, kapitál, rizikový kapitál či mikrofinancování. Všechny spojuje revolvingový charakter: původní prostředky je možné použít opakovaně v několika po sobě následujících cyklech, například:

ÚVĚR
 ▼
 PŘÍJEMCE
 ▼
 SPLACENÍ DLUHU (+ ÚROKŮ)
 ▼
 NOVÝ ÚVĚR pro PŘÍJEMCE 2

Použití finančních nástrojů může přinést další přidanou hodnotu. Může totiž pomoci získat další kapitál a odborníky s potřebnými znalostmi a *know-how*, a to jak od Evropské investiční banky (EIB), tak od jiných partnerů včetně těch ze soukromého sektoru. Fakt, že jde o vratnou podporu, také řadu příjemců motivuje k lepším výkonům, ať už jde o kvalitu projektů, nebo o finanční disciplínu.

Při hodnocení dopadu nízkých zvýhodněných úvěrů z fondu EFRR v severní Itálii bylo zjištěno, že podnikům, které získaly nízký zvýhodněný úvěr, se na každé euro z úvěru podařilo získat 4,5 eura ze soukromých zdrojů, zatímco podobným podnikům z kontrolní skupiny, které obdržely investiční dotaci, se prostředky nepodařilo významněji zmnožit. Náklady na pracovní místo byly navíc v případě podniků se zvýhodněnými půjčkami pouze 30 000 eur a v případě podniků s dotacemi celých 64 000 eur.

Finanční nástroje – dosavadní zkušenosti

Finanční nástroje byly pro oblast regionální politiky v určité omezené míře dostupné již v období 1994–1999, zejména pro malé a střední podniky (MSP). V letech 2007–2013 se jejich využívání značně rozšířilo a finanční nástroje začaly být k dispozici nejen pro MSP, ale také na projekty zaměřené na udržitelný rozvoj měst a úsporu energií.

Z nejnovějších údajů vyplývá, že do konce roku 2011 bylo zhruba 5 % dotací z fondu EFRR, celkem tedy téměř 500 dotací, pro programové období 2007–2013 rozděleno formou finančních nástrojů. V asi 25 členských státech a v rámci jednoho přeshraničního programu vznikly alespoň dva fondy na podporu podnikání. Minimálně sedm členských států vytvořilo fondy pro rozvoj měst a pět členských států fondy určené výlučně pro projekty zaměřené na obnovitelné zdroje energie a úsporu energie. Podporu získalo více než 20 000 podniků.

Fondy vznikají jak na národní, tak na regionální úrovni – některé jako samostatné a některé jako podílové. Nejčastěji využívaným typem finančních nástrojů jsou úvěrové fondy, na druhém místě jsou co do počtu případů a objemu poskytnutých prostředků kapitálové a záruční fondy. Na prostředky z těchto fondů se přirozeně vážou další zdroje – příspěvky z národních či regionálních rozpočtů a investice bank a jiných investorů. Podle aktuálních informací se na každé euro z veřejných zdrojů podařilo získat jedno až dvě eura v případě úvěrů, jedno až tři eura v případě kapitálových investic a jedno až osm eur v případě úvěrů s ručením. ▶▶

►PODPORA PODNIKŮ

Finance for Business North East Funds (VB)

Tento podílový fond spravovaný společností North East Finance (Holdco) Limited byl založen v roce 2010 a sestává z několika specifických fondů zajišťujících širokou škálu půjček a kapitálových investic pro začínající podniky a MSP na severovýchodě Anglie. Jednotlivé fondy podpořily k 1. červenci 2012 už 412 různých MSP investicemi ve výši 58 milionů euro, přičemž 20,5 milionů euro pocházelo z Programu pro konkurenceschopnost v severovýchodní Anglii. Bylo využito také dalších 77 milionů euro (73 milionů euro v soukromém sektoru). Celkem tedy podniky na severovýchodě Anglie získaly podporu ve výši 135 milionů euro. Díky těmto investicím vzniklo 532 nových pracovních míst a 1 180 pracovních míst bylo zachováno.

►DALŠÍ INFORMACE

<http://www.northeastfinance.org/>

Datum zahájení:
2010

Prostředky fondu:
155 000 000 EUR

Příspěvek EU:
53 000 000 EUR

►ÚSPORA ENERGIE

KredEx (Estonsko)

KredEx působí jako podílový fond, který vybírá finanční zprostředkovatele pro poskytování půjček na renovaci bytových domů s cílem dosáhnout energetické úspornosti. Tyto půjčky nabízejí ve srovnání s běžnými tržními podmínkami výhodné úroky (3,8–4,7% s fixací na 10 let, namísto běžných 7–10% s fixací na 5 let nebo pohyblivé sazby), splatnost (až 20 let namísto doby kolem 12 let) a smluvní poplatky (0,5–0,75% z částky úvěru namísto až 1% z částky úvěru). Do konce jednoho plánu v roce 2011 bylo zrenovováno 391 budov se 14 680 byty, což představuje celkový úvěr ve výši 34,3 milionů euro a průměrné očekávané energetické úspory kolem 36%.

►DALŠÍ INFORMACE

<https://www.swedbank.ee/business>
<http://www.kredex.ee/>

Datum zahájení:
červen 2009

Prostředky fondu:
49 000 000 EUR

Příspěvek EU:
17 000 000 EUR

Datum zahájení:
2008

Prostředky fondu:
993 000 EUR

Příspěvek EU:
340 000 EUR

►MIKROÚVĚR

Mikrofinanční instituce
(východní část středního Švédska)

Tato iniciativa, která byla zahájena v roce 2008, se soustředí na zlepšení přístupu migrantek, které se často potýkají s problémy při snaze zajistit kapitál k zahájení nebo rozvoji svého vlastního podnikání, k finančním prostředkům. „Mikrofinanční instituce ke zvýšení zaměstnanosti i ekonomické a sociální integrace“, která byla až do začátku roku 2011 projektem, se nyní stala společností půjčující finanční prostředky a pomáhající překonávat tyto překážky. Mikrofinanční instituce doposud novým podnikatelkám pomohla založit 43 mikropodniků, a vytvořit tak 48 pracovních míst. Jedním z příkladů je Kholoud Yamamiová, která se v roce 2004 přistěhovala z Jordánska. Získala pomoc při založení svého podniku na výrobu arabských sušenek a nyní je dodává do pěti supermarketů. Tento projekt se stal v roce 2010 vítězem cen RegioStars v kategorii CityStar – Integrace migrantů a marginálních skupin v městských oblastech.

►DALŠÍ INFORMACE

<http://www.mikrofinansiering.se/>

Podpora implementace v období 2007–2013

Ve snaze prosadit ve větší míře používání finančních nástrojů a zpřístupnit tak malým a středním podnikům a mikropodnikům prostředky a investice na aktivity související s udržitelným rozvojem měst navrhla Komise spolu se skupinou EIB tři společné iniciativy: iniciativu JEREMIE pro malé a střední podniky, iniciativu JASMINE pro mikrofinancování a společně s Rozvojovou bankou Rady Evropy iniciativu JESSICA zaměřenou na rozvoj měst.

Tyto iniciativy zaujaly řadu řídicích orgánů – bylo vypracováno více než 110 studií o proveditelnosti, tematických studií a analýz mezer. Zahájení činnosti síťových platforem JEREMIE a JESSICA v roce 2009 navíc přineslo zintenzivnění výměny *know-how* a informací o osvědčených postupech mezi Komisí, řídicími orgány a dalšími zainteresovanými stranami.

Technickou pomoc nabízenou v rámci iniciativy JASMINE, tedy odborné provedení hodnocení či ratingu, školení přizpůsobené potřebám konkrétního subjektu a služby pro podporu rozvoje podnikání, dosud využilo 55 poskytovatelů mikroúvěrů z 16 členských států EU. V souvislosti s touto technickou podporou Komise v prosinci 2011 vydala Evropský kodex správného chování při poskytování mikroúvěrů, který má pomoci rozšířit osvědčené postupy týkající se poskytování mikroúvěrů.

Ponaučení

Při zavádění finančních nástrojů prostřednictvím regionální politiky se objevila řada praktických problémů. Následující problémy zaznamenali jak přímí aktéři implementace (Komise, členské státy, řídicí orgány, skupina EIB), tak Evropský účetní dvůr a Evropský parlament:

- nutnost legislativních změn a vydání pokynů za účelem zpřesnění oblasti a pravidel použití finančních nástrojů, které se během období 2007–2013 začaly u programů financovaných ze strukturálních fondů uplatňovat v rostoucí míře;
- omezené praktické zkušenosti některých klíčových subjektů s finančními nástroji;
- potíže se sladěním nabídky a poptávky, kvůli nimž v některých případech došlo k přidělení zbytečně velkého množství prostředků, zpožděnému dodání prostředků malým a středním podnikům nebo k „uvíznutí“ peněz ve fondech;
- potíže s dosažením rovnováhy mezi cíli soukromých subjektů, které chtějí především maximálně zúročit své investice, a cíli regionální politiky, kde je prioritou podpora ekonomického růstu a tvorba pracovních míst v konkrétních členských státech a regionech. ▶▶

▶ EVROPSKÝ KODEX SPRÁVNÉHO CHOVÁNÍ PŘI POSKYTOVÁNÍ MIKROÚVĚRŮ

Tato zpráva je k dispozici v BG, DE, EL, EN, ES, FI, FR, HU, IT, NL, PL, PT, RO, SK, SV.

▶ JASMINE

Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě: Iniciativa Evropské komise, na jejímž vzniku spolupracovaly také Evropská investiční banka (EIB) a Evropský investiční fond (EIF). Zajišťuje podporu poskytovatelů mikroúvěrů a mikrofinančních institucí a má tak pomoci zjednodušit přístup k mikroúvěrům v EU.

▶ JEREMIE

Společné evropské zdroje pro mikropodniky až střední podniky: Iniciativa Evropské komise, na jejímž vzniku se podílel Evropský investiční fond. Propaguje využívání finančních nástrojů, které malým a středním podnikům usnadňují přístup k finančním prostředkům pomocí intervencí strukturálních fondů.

▶ JESSICA

Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí: Iniciativa Evropské komise, k jejímuž vzniku přispěla Evropská investiční banka a Rozvojová banka Rady Evropy a jejímž cílem je propagace finančních nástrojů jako zdrojů prostředků na projekty udržitelného rozvoje měst.

▶ DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/index_cs.cfm

Datum zahájení:
září 2010
Prostředky fondu:
69 800 000 EUR
Příspěvek EU:
53 400 000 EUR

Podnikový inkubátor
v Poznani (Velkopolsko)

Obrázek vychází z architektonického návrhu;
budova dosud ve výstavbě.

►UDRŽITELNÝ ROZVOJ MĚST
Fondy pro rozvoj měst ve
Velkopolsku a Pomořsku (Polsko)

Bank Gospodarstwa Krajowego, jediná 100% státní rozvojová banka v Polsku, působí jako Fond pro rozvoj měst ve dvou regionech – Velkopolsku a Pomořsku. Fond Wielkopolska UDF se zaměřuje na revitalizaci a podporu obchodního prostředí. Provozní smlouva byla podepsána v září 2010 a od té doby fond přijal 26 žádostí o půjčku v celkové výši 59 milionů euro a uzavřel 6 investičních smluv celkem na 23,2 milionů euro (právě byl schválen další projekt v hodnotě přibližně 1,5 milionu euro a brzy bude podepsána investiční smlouva). Mezi podporovanými projekty je například renovace starých nebo historických budov, které mají sloužit mimo jiné jako podnikové inkubátory a kulturní střediska.

Kulturní posádka
v Gdaňsku (Pomořsko)

Provozní smlouva pro Pomořsko byla podepsána v říjnu 2011 a od té doby fond přijal devět žádostí v celkové výši 43,5 milionů euro a podepsal jednu investiční smlouvu na 4,5 milionů euro (právě byl schválen další projekt v hodnotě zhruba 5,5 milionů euro a v nejbližší době bude podepsána investiční smlouva).

►DALŠÍ INFORMACE
<http://www.bgk.com.pl/jessica>

Datum zahájení:
říjen 2011
Prostředky fondu:
37 200 000 EUR
Příspěvek EU:
32 200 000 EUR

Kulturní posádka v Gdaňsku (Pomořsko)

Návrhy pro období 2014–2020 – vylepšení systému pro nadcházející léta

Vzhledem k dosavadním zkušenostem si Komise ve svých návrzích pro období 2014–2020 stanovila za cíl vytvořit pro finanční nástroje uplatňované při implementaci politiky soudržnosti a regionální politiky přehlednější a stabilnější předpisový rámec.

Finanční nařízení definuje obecná pravidla využívání finančních nástrojů pro všechny oblasti politiky financované prostřednictvím rozpočtu EU a má vymezit standardizovaná pravidla pro kapitálové a dluhové nástroje. Pro politiku soudržnosti a regionální politiku by i nadále měla platit určitá zvláštní pravidla, která by ovšem měla být koncipována tak, aby byla maximálně konzistentní s pravidly používání finančních nástrojů pro jiné oblasti politiky a co nejlépe je doplňovala.

Tato pravidla by také měla pomoci zvýšit efektivitu finančních nástrojů, jež jsou k dispozici pro oblast politiky soudržnosti. Proto byla zrušena dosud platná omezení, která použití finančních nástrojů umožňovala pouze v některých konkrétních sektorech. Při tvorbě finančních nástrojů bude povinně prováděno hodnocení *ex-ante*, které umožní identifikovat mezery na trhu a neoptimální investiční situace.

Aby bylo využívání finančních nástrojů pro všechny členské státy a řídicí orgány co možná nejsnazší, na výběr budou tři varianty implementace:

- finanční nástroje vytvořené na úrovni EU, kdy budou příspěvky poskytnuty výhradně na investice v regionech a oblastech činnosti, jichž se týkají konkrétní operační programy;
- standardizované finanční nástroje vytvořené na národní/regionální úrovni (obecně dostupné), jejichž podmínky budou definovány předem v prováděcím nařízení;
- stávající nebo nové finanční nástroje vytvořené na národní nebo regionální úrovni.

Návrhy obsahují také jasnější pravidla finančního řízení, mimo jiné zásady, které mají zajistit užší propojení mezi prostředky vyplácenými do finančních nástrojů a investicemi do reálné ekonomiky, zrychlit vyplácení prostředků konečným příjemcům, přispět k vytvoření pružnějšího systému, který by umožnil překonat potíže, s nimiž se setkávají státní orgány při vyplácení národních příspěvků, a nahradit starší nařízení, aby bylo v souladu s cíli politiky soudržnosti skutečně možné opakovaně využívat vrácené prostředky, a rovněž zpřesnit pravidla hlášení, monitoringu a hodnocení.

V této chvíli se návrhy projednávají na celoevropské úrovni. Jednání směřují k přijetí propracovaného souboru pravidel, která pomohou zefektivnit využívání finančních nástrojů a zlepšit výsledky politiky soudržnosti v období 2014–2020.

Další kroky

V nadcházejících měsících budou ustanovení o finančních nástrojích, stejně jako další části nařízení o společných ustanoveních, předmětem jednání s Evropskou radou a Evropským parlamentem. Cílem je vytvořit do poloviny roku 2013 ucelený balíček nařízení, aktů v přenesené pravomoci a prováděcích nařízení, aby mohly být včas spuštěny programy pro období 2014–2020.

Při tvorbě opatření týkajících se používání finančních nástrojů bude velmi důležité navázat na zkušenosti z nynějšího období. Komise v říjnu 2012 vypracuje zprávu shrnující informace o finančních nástrojích, které obdrží od členských států v rámci výroční zprávy o implementaci programů strukturálních fondů. Síť externích hodnotitelů GŘ pro regionální politiku navíc v říjnu/listopadu zveřejní zprávu o využívání finančních nástrojů v programech strukturálních fondů v období 2007–2013.

Komise je rozhodnuta udělat maximum pro to, aby se podařilo vytvořit optimální rámec, jenž umožní naplnit cíle stanovené loni v dokumentu „Rozpočet – Evropa 2020“. Uplatňování finančních nástrojů při realizaci politiky soudržnosti a regionální politiky by mělo pomoci „...lépe využít rozpočet EU, uskutěčnit větší množství strategických investic a tím zvýšit potenciál růstu v EU... a ...přispět k obecnému rozvoji finančních trhů po období krize“.

▶ JAK TO VIDÍTE VY

POLITIKA SOUDRŽNOSTI Z POHLEDU STÁTŮ A REGIONŮ

Dvacet sedm zemí Evropské unie tvoří více než 270 regionů. Každý z nich má svá ekonomická specifika, svou kulturní historii a své potřeby. Proto je velmi důležité, aby měli tvůrci politické strategie, správní orgány a úředníci na všech úrovních představu o tom, jaké jsou skutečné důsledky politiky soudržnosti pro řadové občany.

nebo připomínky k přípravě na nadcházející programové období. Budeme rádi za každý váš příspěvek a některé z nich uveřejníme v příštích vydáních.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

V tomto vydání časopisu *Panorama* se dočtete, jak hodnotí přínos politiky soudržnosti pro svou oblast a obyvatelé zástupci pěti členských států a regionů. Městské společenství Bordeaux (*Communauté urbaine de Bordeaux*) se vyjadřuje k návrhu Komise na politiku soudržnosti pro období 2014–2020 a Pomořské vojvodství se zaměřuje na výsledky za období 2007–2013. Dánsko, Polsko a Valonský region se připravují na následující programové období.

To je také jeden z důvodů, proč časopis *Panorama* žádá klíčové „spotřebitele“ politiky soudržnosti na národní i regionální úrovni, aby promluvili a podělili se o své názory na evropskou politiku v praxi, ať už jde o stávající výsledky a úspěchy

V magazínu *Panorama* budeme rádi za každý váš příspěvek!

▶ POLSKO

▶ POLSKO SE PŘIPRAVUJE NA DALŠÍ INVESTICE S CÍLEM DOSAHOVAT VĚTŠÍHO ÚSPĚCHU

Již v polovině roku 2012 nezbyl žádný prostor pro nedůvěru ve schopnost Polska úspěšně investovat prostředky do politiky soudržnosti: koncovým příjmem byly předány více než tři čtvrtiny přidělených dotací a objem plateb již provedených Evropskou komisí přesahuje průměr EU.

Investice v rámci politiky soudržnosti jsou vidět všude: nové a modernizované silnice, železniční spojení s varšavským letištěm, čistírny odpadních vod, nízkoenergetické renovace budov a moderní kulturní centra přispívají k měnící se tváři této země. Školení a opatření podporující podnikání pomáhají lidem i podnikům nacházet jejich místo na trhu. Všechny tyto investice společně podpořily nárůst počtu i vytváření pracovních míst: Odhaduje se, že nárůst HDP za rok 2011 byl o 0,8% vyšší, než by byl bez politiky soudržnosti. Do roku 2011 financování z EU přispělo ke zvýšení míry zaměstnanosti o 3%, což znamená, že práci získal jeden milion lidí. Stejně tak důležitá je však

i skutečnost, že využití financování z EU mělo pozitivní dopad také na administrativní kulturu mnoha zúčastněných centrálních a regionálních institucí. Mezi příklady těchto nepřímých pozitiv patří rozvoj strategických přístupů a efektivních řídicích struktur, lepší řízení ekologických postupů a decentralizace formou rozšíření pravomocí regionů.

Přípravy na naplánování politiky soudržnosti pro období 2014–2020 jsou již v plném proudu – instituce i partneři jsou si velmi dobře vědomi toho, že úspěšné využití budoucích prostředků závisí na dobré přípravě. Tento proces koordinuje ministerstvo pro regionální rozvoj a neomezuje se pouze na plánování využití financí z EU. Jedním z prvních milníků byla příprava a schválení Národní strategie regionálního rozvoje v roce 2010, po níž následovala příprava dlouhodobých i střednědobých strategií národního rozvoje a osmi jednotných mezisektorových strategií týkajících se klíčových priorit, např. inovativní a efektivní ekonomiky, lidského kapitálu, energetické bezpečnosti

Modernizace a rozšiřování infrastruktury Veletrhů Kielce jako mezinárodního výstavního a kongresového centra

a životního prostředí. Výchozím tématem diskuzí o využití financí EU v období 2014–2020 nejsou jen slabá místa, ale také potenciál a neefektivnější rozsah a forma intervence. Ministerstvo pro regionální rozvoj ve snaze najít správné odpovědi organizuje jak diskuze odborníků zaměřené na různé tematické cíle budoucí politiky soudržnosti, tak setkání klíčových aktérů, jakými jsou představitelé ministerstev, měst, regionů a podniků, sociální a ekonomičtí partneři a rovněž i specializovaná zasedání Národního teritoriálního fóra.

V průběhu vyjednávání v Bruselu Polsko prosazovalo efektivnější formulaci budoucí politiky soudržnosti tím, že ji spojovalo s cílenou podmíněností *ex-ante*. Již v první polovině

roku 2012 začalo ministerstvo pro regionální rozvoj s koordinací procesu ověřování, zda dosažený pokrok plní různé podmínky a kritéria, která jsou nezbytná k úspěšnému využívání budoucího financování z EU. Probíhá schvalování a zavádění akčních plánů cílených na určité problematice oblasti ve spolupráci s příslušnými ministerstvy a institucemi, aby mohlo být již od počátku roku 2014 zahájeno bezproblémové zavádění nových programů.

Przemysław Kalinka

*Oddělení koordinace strukturální politiky,
Ministerstvo pro regionální rozvoj*

► DÁNSKO

► STRUKTURÁLNÍ FOND PODPORUJE DÁNSKÝ ZPŮSOB

DŮRAZ NA TEMATICKOU KONCENTRACI A VÝSLEDKY

V období 2007–2013 Dánsko obdrží celkem přibližně 500 milionů eur – polovinu z Evropského fondu pro regionální rozvoj a polovinu z Evropského sociálního fondu. To znamená, že v přepočtu na jednoho občana Dánsko získá nejmenší částku z celé EU. Od roku 2007 se iniciativy soustředí na růst a zaměstnanost na základě šesti regionálních strategií obchodního rozvoje přizpůsobených místním potřebám. Od začátku roku 2007 do konce roku 2011 měly iniciativy strukturálního fondu dopad na více než 11 000 podniků a více než 33 000 osob. Obecně se dá říct, že implementace cílů programů probíhá bez problémů.

Úřadem, jenž řídí dva národní programy s cílem zvýšit regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, tedy program „Inovace a znalosti“ v rámci regionálního fondu a program „Více pracovních příležitostí, které budou kvalitnější“ v rámci sociálního fondu, je dánský obchodní úřad. V centru pozornosti se aktuálně nachází Lisabonská strategie. Z hodnocení vyplývá, že implementace těchto programů byla úspěšně propojena se strategiemi na regionální a národní úrovni i na úrovni EU (což je v souladu s cíli Lisabonské strategie). Dánsko proto očekává, že díky zaměření se na cíle strategie Evropa 2020 v období 2014–2020 bude schopno využívat svých bohatých zkušeností s Lisabonskou strategií a místními iniciativami.

Cílem těchto iniciativ v současné době je ovlivnění podnikového prostředí využitím strategického rámce vhodného pro oba programy s cílem zajistit, aby se projekty soustředily na inovaci, podnikání, nové technologie nebo lidské zdroje. To odráží tematickou koncentraci, která není cílena na konkrétní odvětví nebo skupiny.

Strategické zaměření v dánských programech se ukázalo jako odolné, například ve vztahu k finanční krizi. Dánsko chce tuto tematickou koncentraci zachovat a je možné, že budou Dánové chtít pokročit ještě dál, než se aktuálně očekává. Rozdělování prostředků k předem stanoveným účelům může působit potíže přijímající zemi s méně programy nebo menšími programy, pokud se tyto iniciativy musejí také soustředit na ty oblasti, v nichž podle zjištění nejvíce chybějí.

Moderní autonomní vrtulník

Dánské projekty podněcují rozvoj partnerství. Přímé příspěvky na jednotlivé obchodní investice jsou vzácné. Typickým projektem v rámci regionálního fondu je Mezinárodní inovační centrum při univerzitě v Aalborgu. Odborné znalosti různých podniků se shromažďují do podnikové sítě, která podnikům umožňuje si lépe poradit s vytváření nových obchodních modelů, jež se jen těžko napodobují. Jedna ze společností například vyvinula moderní autonomní vrtulník, který slouží k průzkumným účelům.

S ohledem na hlavní zaměření programů věnoval dánský obchodní úřad ve spolupráci s úřadem Danmarks Statistik mnoho úsilí k tomu, aby vypracoval efektivní měřicí systém doplněný o sledování záznamů a dopadu těchto iniciativ. To je v souladu i s některými z vysokých očekávání zbytku EU, podle nichž by mělo být možné dokumentovat dopad daných iniciativ. Důraz na výsledky je tím, čemu Dánsko i EU přisuzují vysokou prioritu, a od všech dánských projektů se vyžaduje, aby obsahovaly zhodnocení efektivity. Mezi důležité faktory patří rychlost zavádění, podíl inovačních podniků a počet podnikatelů orientovaných na růst.

S ohledem na zkušenosti z roku 2007 se v současné době očekává, že růst, obchodní rozvoj a zaměstnanost, místní iniciativy, partnerství, tematická koncentrace a důraz na výsledky se musejí stát ústředními body iniciativ pro období 2014–2020 – a my se musíme snažit dělat vše ještě o trochu lépe.

Preben Gregersen

*Ředitel pro regionální politiku
Dánský obchodní úřad*

▶ BELGIE

▶ VE VALONSKÉM REGIONU VRCHOLÍ PŘÍPRAVY NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020

V programovém období 2007–2013 realizuje Valonský region dva operační programy spolufinancované z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

První souvisí s cílem konvergence a týká se provincie Henegavsko, druhý je zaměřený na regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost ostatních částí Valonského regionu. Z veřejných grantů dosahujících výše takřka 1,79 miliard eur se financují aktivity, které mají podpořit podnikání a tvorbu nových pracovních míst, výzkum, inovace a odborný výcvik a rovněž zvýšit atraktivitu regionu. Obraz regionu by měly

pomoci vylepšit projekty obnovy městského prostředí, obnovy a sanace zanedbaných oblastí a zdokonalení infrastruktury, jež by do oblasti mělo přilákat podnikatele.

Od spuštění projektů před pěti lety se ve Valonském regionu povedlo vytvořit více než 9600 nových pracovních míst, zahájit činnost 863 nových podniků a zlepšit podmínky v 29 hlavních městech a 22 podnikatelských a průmyslových zónách. Region také podpořil výzkum v 494 podnicích a 22 mezinárodně uznávaných výzkumných centrech.

Vedení Valonského regionu doufá, že se mu na tyto výsledky podaří v programovém období 2014–2020 úspěšně navázat, a již se těší na začátek nové etapy.

Byli bychom velmi rádi, kdybychom veškerá jednání dokončili co nejdříve, aby nové programové období mohlo fakticky začít 1. ledna 2014. Proto jsme již na počátku léta angažovali experta, který nám pomáhá s tvorbou dohody o partnerství a operačních programů, v nichž samozřejmě chceme zohlednit cíle strategie Evropa 2020 (malé a střední podniky, výzkum, vývoj a inovace, uhlíková stopa) a také klíčovou roli velkých měst v rozvoji ekonomiky. Dokumenty bychom Evropské komisi rádi předložili v průběhu prvního pololetí roku 2013, abychom byli včas hotovi s přípravami a mohli v klidu čekat na den D. Jakmile dokončíme dokumenty související se zahájením nového programového období, chceme zveřejnit první výzvu k předkládání návrhů.

Cíle, které jsme si stanovili, nejsou malé. Jsem si však jist, že je ve spolupráci s GR pro regionální politiku dokážeme splnit.

Jean Janss

*Generální inspektor,
Oddělení pro koordinaci strukturálních fondů
Veřejné služby pro Valonský region*

► POLSKO

► PODPORA VĚDY V POLSKU ZE STRANY EU TECHNOLOGICKÉ PARKY V POMOŘSKÉM VOJVODSTVÍ

Od vstupu Polska do Evropské unie uplynulo již osm let. Není pochyb, že toto členství a možnost využívat prostředků fondů EU výrazně přispěly k rozvoji Pomořského vojvodství. Díky finanční pomoci v období před vstupem a následně v období 2007–2013 se Pomořské vojvodství dynamicky rozvíjí a dopad všech pozitivních změn může na vlastní kůži zakusit veškeré zdejší obyvatelstvo.

Pomořské vojvodství se soustředí na investice a vývoj vědeckých a technologických parků, inkubátorů a klastrů. První technologický park v Pomořském vojvodství, Pomořský vědecký a technologický park, byl postaven v Gdyni v roce 2001. Po něm v roce 2004 následoval Pomořský inovační a podnikatelský inkubátor. V roce 2006 pak vznikl Gdaňský vědecký a technologický park. Jednou z posledních investic do Pomořského vojvodství spolufinancovaného z EU je Słupský technologický inkubátor. V sektoru obnovitelných zdrojů energie Pomořského regionu hraje při rozvoji mikro-podniků, malých a velkých podniků klíčovou roli Kwidzynský průmyslový a technologický park.

Celková hodnota těchto implementovaných projektů EU, jejichž cílem je vytváření a vývoj vědeckých a technologických parků, podnikatelských inkubátorů a klastrů, přesahuje 136 milionů eur. InSTITUTE jako parky, inkubátory a klastry zcela jasně potřebují okamžitou finanční podporu, aby mohli dosahovat svých cílů a pomáhat podnikům. Očekává se, že podobné investice (spolufinancované z EU) tomuto vojvodství zajistí rychlejší ekonomický růst, díky čemuž se z Pomořska stane atraktivní partner pro zahraniční i místní kapitálové investice. Pomořsko se za dosažením svých cílů vydalo správnou cestou, tedy budováním nových technologických parků a rozšiřováním aktivit již existujících parků.

Marcin Twardokus a Joanna Speiser

*Oddělení regionálních programů,
Kancelář maršálka Pomořského vojvodství*

FRANCIE

► BORDEAUX CHVÁLÍ POSTUP EVROPSKÉ KOMISE

Městské společenství Bordeaux (*Communauté urbaine de Bordeaux, CUB*) vítá rozhodnutí Evropské komise uvolnit takový objem finančních prostředků, který umožní zachovat stávající míru podpory regionální politiky EU. Příspěvky z fondů EU totiž významně usnadňují realizaci projektů řízených místními orgány.

Městské společenství Bordeaux je pro flexibilnější tematické zaměření

Zprávu, že bylo zvoleno 11 tematických cílů a Komise chce lépe koordinovat financování projektů, aby realizace těchto dílčích cílů znamenala skutečný posun k plnění cílů strategie Evropa 2020, přijalo CUB s velkým uspokojením. Tematické zaměření (80% prostředků z fondu EFRR je určeno na tři hlavní cíle) však na regionální úrovni do jisté míry svazuje ruce koordinátorům projektů a neumožňuje užší propojení projektů s místními politikami. CUB zastává názor, že by se na definování tematických cílů na národní úrovni měly podílet regionální a místní orgány.

Uznání významu měst jako správních celků: krok kupředu, ale dosud s otazníkem

Městské společenství Bordeaux je potěšeno, že se Komise rozhodla soustředit na problémy měst, protože právě ono bylo jedním z hlavních iniciátorů územního rozvoje. V programovém období 2007–2013 se velmi aktivně angažovalo v projektu integrovaného rozvoje měst a v této činnosti by chtělo pokračovat i v programovém období následujícím. CUB podporuje záměr Evropského parlamentu věnovat integrovanému rozvoji měst zvláštní operační program. Má ovšem určité otázky týkající se platformy pro rozvoj měst, kterou Komise navrhuje, a přimlouvá se za to, aby výzvu k podávání přihlášek formulovaly jednotlivé členské státy na základě strategie integrovaného rozvoje měst pro konkrétní oblast. Dále čeká na upřesnění rozsahu iniciativ plánovaných v rámci systému Integrovaná územní investice (ITI) a způsobu jejich implementace.

Communauté Urbaine de Bordeaux (CUB) je společenství 27 obcí s celkem 720 000 obyvateli, v jejichž každodenním životě hraje významnou roli. Je důležitým finančním partnerem regionu Akvitánie; společně zadávají a financují řadu různých projektů. CUB má tři hlavní cíle: vytvoření megaměstské infrastruktury, modernizaci městských služeb a rozvoj místní ekonomiky.

Zjednodušení postupů: posun kýženým směrem

CUB schvaluje plán Komise zjednodušit postupy implementace, správy a kontroly strukturálních fondů. Za krok správným směrem považuje zjednodušení administrativy, zavedení nové lhůty pro uchovávání dokumentů, auditů odpovídajících objemu přidělených prostředků i jednotného způsobu kontroly činností, u nichž výdaje nepřesáhnou 250 000 eur. Některé procedurální nedostatky se ale stále nepodařilo odstranit. V příštím programovém období by CUB uvítalo sjednocení národních pravidel pro posuzování a správu grantů. Vhodné by bylo také zjednodušit postup stanovování, které výdaje lze financovat z fondů EU.

Víceúrovňová správa jako základ úspěchu

CUB plně souhlasí s tím, že Komise přikládá značný význam víceúrovňové správě. Jako jeden z hlavních subjektů, jichž se tato politika týká, vnímá CUB velmi pozitivně, že se v příštím programovém období bude moci výrazněji podílet na tvorbě, implementaci a kontrole projektů. Doufá také, že se nový partnerský systém náležitě promítne do vnitrostátních předpisů všech států. Bude pozorně sledovat průběh dalších jednání a věří, že se jeho připomínky dostanou na povolaná místa.

Anne Raimat

*Ředitelka oddělení pro vnitřní vztahy
a decentralizovanou spolupráci a*

Hélène Beaupetit

*Vedoucí oddělení pro vztahy s EU
Communauté urbaine de Bordeaux*

► KYPERSKÉ PŘEDSEDNICTVÍ EU

PRIORITY POLITIKY SOUDRŽNOSTI

Druhá polovina roku 2012, kdy Kypr předsedá Radě EU, patří k vůbec nejdůležitějším a nejnáročnějším obdobím v celé historii této jihoevropské republiky. Kyperský rada vyslanec, koordinátor víceletého finančního rámce a předseda pracovní skupiny pro strukturální opatření Adonis Constantinides, pro nás shrnul, jaké jsou priority kyperského předsednictví v oblasti politiky soudržnosti a jak probíhají jednání o legislativním rámci, jenž bude určovat podobu této politiky po roce 2013.

► ADONIS CONSTANTINIDES
Rada vyslanec, koordinátor
víceletého finančního rámce
a předseda pracovní skupiny
pro strukturální opatření

► Evropa zažívá nelehké časy. Jaké jsou hlavní priority vašeho předsednictví a co lze udělat pro to, aby se znovu posílila důvěra v trh a nastartoval ekonomický růst?

Kyperské předsednictví si zvolilo motto „Směřem k lepší Evropě“ a stanovilo si čtyři obecné priority, v souvislosti s nimiž bude usilovat o přijetí klíčových legislativních materiálů a prosazení dalších důležitých iniciativ: (1) *úspornější a udržitelnější Evropa*, (2) *růst a zvýšení výkonnosti evropské ekonomiky*, (3) *Evropa, již budou její občané přikládat větší význam a kde bude fungovat solidarita a sociální soudržnost* a (4) *přiblížení sousedům*. Cílem všech těchto iniciativ je vytvoření lepší Evropy pro příští generace. Proto se chceme zaměřit na uskutečnění nezbytných reforem, jež nám pomohou překonat stávající obtíže, a vytvořit podmínky pro hospodářský růst a sociální soudržnost v EU. Jsme přesvědčeni, že hybnou silou pro realizaci těchto reforem a zvýšení životní úrovně občanů EU musí být samotné základní principy a hodnoty Evropské unie, které jsou zakotveny v Lisabonské smlouvě. Právě z těchto hodnot chceme vyjít a zasadit se o růst podporující začlenění a tvorbu nových pracovních míst, zejména pro mladé lidi, a také o udržitelný rozvoj a zvýšení kvality života lidí. Dnes je více než kdy jindy zapotřebí, abychom všem občanům EU, a především těm, kterých se nejcitelněji dotkly důsledky současné nebývale hluboké ekonomické krize, tlumočili poselství naděje a solidarity.

► Od vašeho předsednictví se obecně očekává, že pomůže dospět k určitému kompromisu, pokud jde o víceletý finanční rámec (VFR). Jaké jsou v tomto ohledu vaše priority a plány?

Víceletý finanční rámec je nepochybně klíčovým nástrojem pro formování budoucnosti Evropy a uzavření jednání o VFR pro období 2014–2020 je jednou z našich hlavních priorit. V souladu s mandátem, jenž nám byl udělen na červnovém zasedání Evropské rady, chceme navázat na to, co se podařilo během dánského předsednictví, a úzce spolupracovat s předsedy Evropské rady, Komisí a také Evropským parlamentem, přičemž budeme plně respektovat jeho roli, jež je definována ve Smlouvě.

Chtěli bychom vytvořit rozpočet, díky němuž by se EU co nejrychleji vypořádala s ekonomickými problémy a díky němuž by se povedlo naplnit náš hlavní cíl – posunout se směrem k lepší Evropě. VFR by měl být koncipován tak, aby umožnil uspišit odchod hospodářské krize a vytvořit pevný základ pro stabilizaci evropské ekonomiky. Zcela zásadní je zde koncept „kvality výdajů“, jenž by měl zajistit, aby programy skutečně přinášely určitou přidanou hodnotu a byly plánovány a implementovány efektivně. Všechny hlavní politiky EU by měly směřovat k naplnění cílů EU, především oživení hospodářského růstu a zlepšení zaměstnanosti.

Dokud nebudou jednání uzavřena, víceletý finanční rámec bude v období kyperského předsednictví na pořadu všech jednání Rady ve složení pro obecné záležitosti. Problematice VFR bude věnováno i plánované neformální setkání ministrů pro evropské záležitosti na Kypru. Záměrem je, aby Evropská rada v této otázce dosáhla politické shody do konce letošního roku.

Nezbytnou podmínkou toho, aby se podařilo dospět ke konsenzu a dohodě a včas učinit potřebná rozhodnutí, bude také spolupráce s Evropským parlamentem.

► **Jednání o legislativě, již se v období 2014–2020 bude řídit politika soudržnosti, je složitý proces, na němž se podílí celá řada aktérů. Jak chcete tento proces pojmout a ukončit? Které prvky legislativního balíčku vnímáte jako nejdůležitější? Jakým způsobem plánujete spolupracovat s Evropským parlamentem?**

Politika soudržnosti je nejen projevem evropské solidarity, ale podle mého názoru také klíčovou investiční politikou EU, která může podstatnou měrou přispět k oživení růstu a tvorby nových pracovních míst.

V jednáních bychom rádi co nejvíce pokročili. Přestože konečnou podobu legislativního balíčku nebude možné navrhnout, dokud se nepodaří dosáhnout dohody o VFR, jednání budou probíhat současně s rozhovory o víceletém finančním rámci.

Během dánského předsednictví se jednání posunula o velký krok kupředu, ale stále je před námi hodně práce. Chceme navázat na dosavadní úspěšný trend, a proto jsme se již v Radě

intenzivně dali do díla. Do konce roku 2012 bychom chtěli uzavřít všechny nedořešené záležitosti, zvláště otázku společného strategického rámce, finančního řízení a systémů řízení a kontroly, územního rozvoje, informační a komunikační činnosti a některé další otázky technického charakteru.

Naším cílem je co nejdříve dosáhnout shody v Radě a také najít společnou řeč se všemi kompetentními institucemi EU, pokud jde o záležitosti programu a řízení, aby měly členské státy a regiony co nejlepší podmínky pro přípravu na nové období.

Politika soudržnosti bude na programu říjnového a prosincového jednání Rady ve složení pro obecné záležitosti, kdy se, jak doufáme, povede uzavřít jednání o legislativě, s výjimkou jednání o finančních otázkách souvisejících s VFR. K úspěchu jednání by mělo napomoci i neformální setkání ministrů pro politiku soudržnosti na Kypru, kde by se také mělo začít diskutovat o implementaci nové, reformované politiky.

Velmi důležitá je v našich očích úzká spolupráce s Evropským parlamentem. Chceme s ním komunikovat v průběhu celého procesu jednání. Na podzim budou zahájena jednání tripartity a všechny strany se již vyjádřily v tom smyslu, že chtějí dosáhnout maximálního pokroku.

Nakonec je třeba zmínit, že chceme pokračovat v práci, jež byla započata za předchozích předsednictví, a dále prosazovat a implementovat Územní agendu 2020.

► **DALŠÍ INFORMACE**
<http://www.cy2012.eu>

▶ EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE V OBDOBÍ 2014–2020

VĚTŠÍ DOTACE,
VĚTŠÍ OČEKÁVÁNÍ

Green and Blue Space
Adaptation for Urban
Areas and Eco-towns
(ceny RegioStars pro
rok 2012)

Evropská územní spolupráce (EÚS) se v kontextu politiky soudržnosti prosazuje stále výrazněji a významněji.

Zásahu na tom má mimo jiné legislativní návrh Komise, který počítá s navýšením rozpočtu na projekty spolupráce a který Evropskou územní spolupráci povyšuje na jeden ze dvou hlavních cílů pro období 2014–2020. Již nyní je však EÚS vnímána jako důležitý nástroj, který pomáhá posilovat teritoriální, ekonomickou a sociální soudržnost a který podstatným způsobem přispívá k integraci sousedících evropských regionů z různých členských států. Postupy, díky kterým se v rámci Evropské územní spolupráce daří nacházet řešení přeshraničních problémů, dosahovat úspor z rozsahu, shromažďovat a sdílet informace a *know-how* a zkvalitňovat správu, budou širší veřejnosti představeny na chystané akci Dny otevřených dveří, kde je letos jedním z hlavních témat „Územní spolupráce: plus pro Evropu“ (Territorial cooperation: an asset for Europe).

Komise navrhuje zvýšení finančních dotací, na druhé straně ovšem přirozeně očekává, že programy přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce budou mít ještě hmatatelnější výsledky. Naplnit cíle EÚS se podle ní může podařit pouze za předpokladu, že se územní spolupráce stane důležitým faktorem při plánování strategie a strategickém rozhodování jak na evropské, tak na národní úrovni. Priority spolupráce by

měly být vymezeny ve společném strategickém rámci a dohodách o partnerství a kromě toho by měly být vytvořeny funkční mechanismy, jež by umožnily koordinovat využívání různých nástrojů financování z EU.

Programy spolupráce by také měly být úžeji zaměřené než dosud. Komise navrhuje, aby byly dotovány pouze přeshraniční a nadnárodní programy spolupráce zaměřené na čtyři konkrétní tematické cíle strategie Evropa 2020. To by mělo pomoci zvýšit jejich efektivitu. Vše by mělo probíhat s ohledem na specifické potřeby a možnosti jednotlivých přeshraničních a nadnárodních regionů. Tematické omezení by se ale nemělo týkat programů meziregionální spolupráce, které by měly i nadále fungovat jako hlavní prostředek sdílení informací a osvědčených postupů pro všechny tematické oblasti strategie Evropa 2020.

Aby se upevnilo mimořádné postavení EÚS v kontextu politiky soudržnosti, Komise navrhla zvláštní nařízení o spolupráci, které by mělo zpřesnit a doplnit obecná pravidla definovaná v nařízení o společných ustanoveních a nařízení o EFRR.

Během probíhajících jednání Rady se členské státy shodly na tom, že je nutné posílit orientaci programů na výsledky a přesněji vymezit témata EÚS. Rada ve složení pro obecné záležitosti 26. června 2012 doporučila, aby se v souvislosti

Haparanda/Tornio, Švédsko/Finsko, Interreg IV/A North

s volbou tematických cílů pro programy spolupráce uplatňovala poněkud méně striktní pravidla: 80% dotací na programy by podle ní mělo být v souladu s původním návrhem Komise využito na plnění čtyř stanovených tematických cílů, zbývajících 20% by ale mělo být k dispozici na aktivity týkající se kterýchkoli jiných tematických cílů ze seznamu. Konkrétní rozhovory s členskými státy ohledně ustanovení nařízení o EÚS byly zahájeny v období kyperského předsednictví EU.

Evropskou územní spolupráci podporuje také Evropský parlament. Výbor REGI se ve svém stanovisku odhlasovaném v polovině července 2012 vyslovil pro zdvojnásobení objemu prostředků, které jsou v rozpočtu politiky soudržnosti vyhrazeny na projekty spolupráce: místo 3,5% plánovaných Komisí je pro celých 7%. Členové Evropského parlamentu podali k návrhu nařízení o EÚS více než 250 pozměňovacích návrhů.

Návrh nařízení o EÚS Komisi nabízí možnost sestavit prostřednictvím prováděcích aktů seznam přeshraničních a nadnárodních oblastí, do nichž má být směřována podpora v rámci jednotlivých programů spolupráce. Komise se touto otázkou již začala zabývat a zveřejnila své první plány: 5. června 2012 v Bruselu na schůzce se zástupci členských států představila zásady, jež by měly platit pro geografické aspekty programů. Dále naznačila, že aby mohly programy spolupráce bez problémů fungovat a snížily se náklady na ně,

mohl by se v budoucnu snížit jejich počet – například sloučením programů menšího rozsahu a začleněním přeshraničních projektů spolupráce do nadnárodních programů.

Komise prezentovala i geografické scénáře pro některé z nadnárodních programů, které zohledňují mimo jiné existenci dvou makroregionálních strategií EU a plánovaný vstup Chorvatska do Unie v červenci 2013.

Většina členských států žádá zachování stávajících programů. Argumentují tím, že je třeba využít dobře fungující spolupráci a značné investice, které byly vynaloženy na budování struktur a systémů pro tyto programy. Z jejich pohledu nejsou velké a radikální změny geografické organizace programů žádoucí.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

▶ EVROPSKÉ REGIONY A MĚSTA: ŠANCE ZA ZMĚNU

Evropský týden regionů a měst – akce Dny otevřených dveří – pro mnoho regionálních a místních orgánů již celých deset let jednou z hlavních událostí roku. Při této příležitosti se v Bruselu scházejí tisíce expertů a lidí, kteří se na místní, regionální a národní úrovni podílejí na formulování politik, z celé Evropy, aby ostatní seznámili s tím, jakým způsobem zlepšují situaci ve svém regionu, podporují všeobecný růst a tvorbu nových pracovních míst v Evropě a pomáhají implementovat politiku soudržnosti EU. Dny otevřených dveří, organizované Evropskou komisí (GŘ pro regionální politiku) a Výborem regionů, nabízejí jedinečnou možnost diskutovat o společných problémech regionálního a místního rozvoje a alternativách jejich řešení.

Hlavní téma: změny a nové úkoly

Letošní akce Dny otevřených dveří se koná v době, kdy probíhají důležitá jednání o budoucí roli a podobě politiky soudržnosti, a proto lze očekávat, že budeme svědky debaty o budoucnosti Evropy, politiky soudržnosti a víceúrovňové správy.

Politika soudržnosti je druhou největší rozpočtovou oblastí EU a Komise navrhuje, aby na rozvoj regionů bylo v příštích sedmi letech vynaloženo 336 miliard eur.

Koncepce této politiky však v současné době prochází nemalými změnami – jejich výsledkem má být pokroková politika investic a růstu. S tímto posunem úzce souvisí i změna pohledu na ekonomický, sociální a územní rozvoj.

Politika soudržnosti by v budoucnu měla být více propojena se strategií Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a prioritou číslo jedna by se ve všech evropských regionech měl stát inteligentní růst s ohledem na životní prostředí. Na akci Dny otevřených dveří bude tomuto tématu věnováno 43 seminářů a workshopů.

Naším společným úkolem je sloučit všechny fondy a nástroje EU, včetně těch určených pro rozvoj venkova, rybolov, regionální a sociální rozvoj, a vytvořit jednotný územní přístup, který umožní vznik nových pracovních příležitostí a posílení konkurenceschopnosti evropských regionů.

Akce Dny otevřených dveří 2012 nazvaná „Evropské regiony a města: šance na změnu“ (Europe's regions and cities: Making a difference) bude věnována třem hlavním tématům:

- inteligentní a ekologicky šetrný růst pro všechny (Smart and green growth for all),
- územní spolupráce: plus pro Evropu (Territorial cooperation: an asset for Europe),
- výsledek jako priorita (Delivering results).

Prosperita Evropy bude v budoucnu do značné míry záviset na tom, jak evropské regiony a města dokážou uplatňovat inovace a jak se jim podaří nastartovat ekologický a udržitelný růst.

Dny otevřených dveří 2012 se ponosou ve znamení oslav 10. výročí. Připomeneme si deset let debat a vyměňování zkušeností a osvědčených postupů a v rámci diskuse o budoucnosti evropské politiky soudržnosti se zamyslíme nad tím, co se nám za tu dobu podařilo vybudovat.

Ramon Luis Valcarcel Siso, předseda Výboru regionů a předseda regionální vlády Murcie, a Jose Manuel Barroso, předseda Evropské komise.

Ohlédnutí za Dny otevřených dveří: z pohledu regionů

Joan Prat i Coll, vedoucí delegace regionální vlády Katalánska při EU, vzpomíná na to, jak se Katalánsko v roce 2003 jako jeden z pouhých deseti regionů, které tehdy byly pozvány, zúčastnilo historicky prvního ročníku Dnů otevřených dveří.

„Každý region uspořádal seminář, na který měly přístup všechny zainteresované subjekty. Katalánská regionální vláda na svém semináři představila osvědčené postupy v oblasti produkce a využívání biopaliv. Akce se opravdu vydařila. Účastníci mezi sebou diskutovali, podělili se o své zkušenosti a navázali užitečné kontakty, na základě nichž pak mohli rozvinout další spolupráci.“

Dny otevřených dveří se postupem času rozšířily, vznikl Evropský týden regionů a měst a Katalánsko dosud nechybělo na žádném z ročníků. „Během těch 10 let jsme měli možnost sledovat, jak se Dny otevřených dveří stávají jednou z klíčových událostí roku, a to jak z pohledu EU, tak z pohledu národních, regionálních a místních orgánů, které se zde mohou prezentovat a přispět do debat o řízení politiky soudržnosti a jejích výsledcích a vyhlídkách. Setkává se zde více než 6 000 účastníků ze všech zemí Evropské unie. A každý rok se do akce Dny otevřených dveří aktivně zapojí více než 200 evropských regionů a měst.“

Joan Prat i Coll, vedoucí delegace regionální vlády Katalánska při EU

Letos bude katalánská vláda na žádost GŘ pro regionální politiku v budově *Espai Catalunya Europa* na adrese 227 rue de la Loi v srdci bruselské Evropské čtvrti zajišťovat provoz akreditačního centra, kde bude probíhat registrace účastníků akce Dny otevřených dveří.

„Budeme tak mít možnost na náš region upozornit tisíce návštěvníků, kteří k nám zavítají, aby si vyzvedli své akreditační průkazy,“ říká Joan Prat i Col.

► DALŠÍ INFORMACE

<http://www.opendays.europa.eu/>

► ZMĚNA ZAMĚŘENÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ S CÍLEM POMOCI VYŘEŠIT EKONOMICKOU KRIZI

V současnosti probíhají úpravy realizace programů politiky soudržnosti v nejhůře postižených členských státech, aby řešily nové problémy a snižovaly dopad ekonomické krize.

Politika soudržnosti EU má flexibilní rámec, což umožňuje přerozdělení zdrojů v mezích dříve smlouveného programu a změnu zaměření investic. To také umožňuje komplexnější změnu programování, která podléhá rozhodnutí Evropské komise.

V ITÁLII k důležitému uplatňování priorit u výdajů došlo v druhé polovině roku 2011, což vedlo k přerozdělení téměř poloviny z dostupných 8 miliard EUR ve strukturálních fondech s cílem zajišťovat strategickou podporu zejména v jižních oblastech Itálie (Kalábrie, Kampánie, Apulie, Sicílie, Basilicata, Sardinie, Molise, Abruzzo). Postoj, který italské úřady zaujaly, začleňuje klíčové aspekty a principy reformované politiky soudržnosti navržené Komisí pro období 2014–2020. Italský akční plán má za cíl urychlit využití fondů a soustředit zdroje na růst a sociální začleňování. Předpokládá změnu programování strukturálních fondů ve výši 3,6 miliard EUR, které dosud nebyly vyčleněny, a jejich rozdělení mezi školství (330 škol), digitální agendu (národní širokopásmový plán) a nová pracovní místa (odborný výcvik, systém daňových výhod).

V rámci druhé fáze se prioritou národních programů států soustředí na snižování rozdílů v příležitostech občanů a podporu širšího sociálního začleňování.

Iniciativa Barroso

S ohledem na řešení konkrétních problémů souvisejících s nezaměstnaností mladých a poskytování důkladnější podpory MSP k vytváření nových pracovních míst Evropská rada v lednu 2012 schválila další změnu programování strukturálních fondů.

Implementace iniciativy Barroso týkající se nezaměstnanosti mladých a financování MSP proběhne v letech 2012 a 2013 a zpočátku se bude soustředit na osm členských států s nejvyšší mírou nezaměstnanosti mladých – Irsko, Itálii, Litvu, Lotyšsko, Portugalsko, Řecko, Slovensko a Španělsko.

„Akční týmy“ sestavené z představitelů států a Evropské komise si stanovily za cíl určit, v jakých oblastech je vhodné změnit zaměření financování. Ke změně programování v těchto zemích je připraveno přibližně 7,3 miliard EUR ze strukturálních fondů.

Podpora MSP

Věčným problémem malých podniků v celé Evropě je přístup k financování. V důsledku ekonomické krize a omezení úvěru se tento problém ještě více prohloubil. V rámci nedávné snahy o změnu programování bylo do konce roku 2010 více než 300 kapitálovým, záručním a úvěrovým nástrojům přiděleno přibližně 8,1 miliard EUR (příspěvky fondu EFRR a států), aby tak byla zajištěna podpora MSP v celé EU. Podle odhadů bylo doposud prostřednictvím těchto finančních nástrojů, které představují více než 10 % přímé podpory podnikání fondem EFRR, v MSP vytvořeno nebo zachováno 90 000 pracovních míst.

Iniciativa Barroso klade silnější důraz na zajištění přístupu MSP k financování v oblastech s vysokou mírou nezaměstnanosti mladých využitím finančních nástrojů spolufinancovaných z EU.

Podpora financování MSP v **ŘECKU, LITVĚ, LOTYŠSKU** a na **SLOVENSKU** využije fondů ve výši minimálně 5,1 miliard EUR. To umožní obchodní rozvoj zhruba 5 000 až 6 000 MSP a zajistí pracovní místa.

V PORTUGALSKU finanční podporu ve výši 1,13 miliard EUR, kterou zajistil fond EFRR, Evropská investiční banka (EIB) a soukromý sektor, získá přibližně 4 000 MSP.

VE ŠPANĚLSKU bylo 157 milionů EUR přiděleno na vytvoření dočasného fondu pracovního kapitálu, který bude financovat inovativní MSP.

ŘECKO bude mít nový likvidní nástroj s 500 miliony EUR, který bude poskytovat záruku u půjček banky EIB řeckým MSP.

Očekává se, že z této změny priorit financování bude mít prospěch asi 56 000 MSP.

Snižování míry nezaměstnanosti mladých

Podle odhadů je v EU v současné době bez práce více než 5 milionů mladých lidí a toto číslo neustále roste. Míra nezaměstnanosti mladých dosahuje 30% v Irsku, 43% v Řecku a blíží se 50% ve Španělsku. Ekonomický růst není sám o sobě schopen tento sektorový problém vyřešit. Iniciativa ze strany Komise se soustředí zejména na mladé lidi bez práce, vzdělání či kvalifikace a také na vytváření pracovních míst. Cílem je podnítit zaměstnávání mladých komplexnějším a konkrétnějším využíváním Evropského sociálního fondu (ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

Například **VE ŠPANĚLSKU** bylo 135 milionů EUR přeměnováno ve prospěch veřejných služeb, které se zabývají zprostředkováním zaměstnání, s cílem pomoci mladým lidem s hledáním práce.

V IRSKU bylo 25 milionů EUR poskytnuto integrovanému programu Youthreach, který zajišťuje vzdělávání, kvalifikaci a praxi mladým lidem, kteří předčasně ukončili školní docházku, a nemají tak žádnou kvalifikaci ani odborný výcvik.

V ITÁLII se důležitá změna v rozdělování financí, která již byla zahájena, také snaží o vyřešení problému nezaměstnanosti mladých a týká se i financování plánu zaměstnatelnosti na Sicílii, ze kterého by mělo mít prospěch přibližně 50 000 mladých lidí, a nových vzdělávacích aktivit pro 65 300 studentů z jihu. Kromě toho byla zahájena důležitá iniciativa (ve výši 311 milionů EUR), která se snaží vyřešit předčasné ukončování školní docházky, a byly vyčleněny další finanční prostředky na podporu podnikání mladých, které dosahují celkové výše 100 milionů EUR.

PRŮZKUM GŘ ECFIN DOKAZUJE POZITIVNÍ DOPAD POLITIKY SOUDRŽNOSTI

Analýza Generálního ředitelství pro hospodářské a finanční záležitosti (GŘ ECFIN) Evropské komise dokládá, že je dopad politiky soudržnosti na ekonomiky členských států obvykle pozitivní.

GŘ ECFIN má k dispozici model QUEST III k analýze a průzkumu makroekonomické politiky, který ukazuje, že díky implementaci programů soudržnosti pro období 2000–2006 (mezi lety 2000 a 2009) celkové HDP zemí EU27 vzrostlo o 0,2%. Očekává se, že se tento nárůst do roku 2020 zdvojnásobí, protože se zde projevuje zdomácnění struktury ekonomik, k nimž došlo v důsledku programů politiky soudržnosti.

Ekonomové GŘ ECFIN prohlašují, že je na tom EU jako celek lépe s politikou soudržnosti než bez ní, a to díky jejímu pozitivnímu dopadu na obchod.

Komisař mimo jiné navštívil nové hlavní nádraží ve Vídni, jež se stane vstupní branou pro cestující i nákladní železniční dopravu do celého dunajského regionu.

► STRATEGIE EU PRO DUNAJSKÝ REGION: JEDEN ROK V PLATNOSTI

Jeden rok po spuštění strategie navštívil komisař Johannes Hahn několik zemí v regionu, aby posoudil dosažený pokrok na místě.

Makroregionální přístup k dunajskému regionu

Strategie EU pro dunajský region (EUSDR), která byla zahájena v červnu 2011, je druhým hlavním využitím spolupráce v EU (podle vzoru regionu Baltského moře), kde ministři a političtí činitelé implementují politiky, programy a projekty týkající se řady všeobecných problémů.

Vzhledem k tomu, že do něj patří jak nejbohatší, tak také nejchudší území v Evropě, o to důležitější je pro dunajský region v době ekonomické krize spolupráce s cílem maximalizovat

potenciál a dosahovat růstu a vzniku pracovních příležitostí. Strategie EU pro dunajský region tomuto cíli napomáhá a v akčním plánu pro daný region jsou zahrnuty konkrétní činnosti a projekty, např. zlepšování vzájemného propojení (včetně plaveb po Dunaji), podpora inovace výměnou osvědčených postupů, propojovací a sdružovací iniciativy a podněcování konkurenceschopnosti propojováním podniků.

První výsledky

Komisař Hahn v období od 27. června do 1. července na cestě z Vídně do Sofie navštívil sedm zúčastněných států. Cílem této cesty přes Rakousko, Slovensko, Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko, Rumunsko a Bulharsko bylo posouzení dosaženého pokroku, lepší porozumění místním problémům a určení toho, co je možné zlepšit.

V průběhu schůzek s politickými představiteli a dalšími zainteresovanými osobami vyšlo najevo, že tato strategie vytváří novou dynamiku a bylo již dosaženo určitých významných výsledků. To dokládá několik navštívených projektů, které najdete na těchto stránkách, stejně jako například:

- projekt správy povodí poblíž Vídně, který zlepšuje možnosti plavby a současně chrání životní prostředí novými způsoby – prostřednictvím počítačového modelování a lehké ekologické infrastruktury;
- vyspělé projekty pro odpadní vody a obnovitelné zdroje energie (bioplyn) v Maďarsku;
- konference o přeshraniční spolupráci v oblasti inovací s rumunskými a bulharskými zainteresovanými subjekty;
- koordinované cvičení zvládání krizí s účastí Bulharska, Rumunska, Srbska a Rakouska, které vyzdvihlo, jak se lze efektivně podělit o vybavení a přístupy.

Politika soudržnosti a makroregionální strategie

Makroregionální přístup, jenž svádí dohromady členské (i nečlenské) státy propojené geografickými faktory, nabízí příležitost maximalizovat ekonomické, sociální i ekologické dopady politiky soudržnosti a dalších politik EU. Užší spolupráce na strategickém plánování a přiřazování financí z EU výrazně přispěje k úspěchu strategie Evropa 2020, a to z hlediska podpory inovace výměnou osvědčených postupů, propojovacích a sdružovacích iniciativ v oblastech, jakými je dosahování růstu a vzniku pracovních příležitostí, snižování odlivu mozků, společného a udržitelného rozvoje i posilování správních kapacit.

Pro období 2014–2020 Komise navrhuje, aby byly makroregionální strategie začleněny do všech částí procesu programování (podle potřeby do společného strategického rámce, dohod o partnerství a všech operačních programů).

Další kroky

V listopadu 2012 Komise ve spolupráci s bavorskými úřady uspořádá první výroční fórum o strategii, které poskytne další příležitost zrekapitulovat odvedenou práci, ukázat přínos strategie, zvýšit informovanost veřejnosti a vylepšit plány do budoucna. Těšíme se na návrhy a nápady všech zainteresovaných subjektů.

Most Vidin-Calafat mezi Bulharskem a Rumunskem, jehož dokončení je plánováno na konec roku 2012, a část transevropské dopravní sítě, která podpoří spojení mezi severozápadním Bulharskem, jihozápadním Rumunskem a východním Maďarskem.

Komisař Hahn navštívil projekty podnikového inkubátoru a vědeckého parku ve městech Osijek (Chorvatsko) (na obrázku) a Novi Sad (Srbsko), v nichž dochází k propojení výzkumu, inovací a podniků.

Další zastávkou komisaře Hahna byl integrovaný říční hraniční přechod schengenského prostoru u přístavu Moháč mezi Maďarskem a Chorvatskem, kde mají všechny služby k dispozici přístup k nejmodernějším technologiím ke sdílení informací pod jednou střešou, což usnadňuje mobilitu a obchodování a současně napomáhá posílit bezpečnost.

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/index_en.cfm

<http://danube-region.eu/>

<http://balticsea-region-strategy.eu/>

Celkové náklady:
465 140 000 EUR
Příspěvek EU:
119 726 000 EUR

► DOLNOSLEZSKO, POLSKO

► ENERGETICKÁ BEZPEČNOST VYŽADUJE ROZŠÍŘENÍ CENTER SE ZÁSOBNÍKY PLYNU

Po tříletém projektu zaměřeném na rozšíření již funguje nové obrovské centrum s podzemními zásobníky plynu v jihozápadním Polsku. Centrum ve Wierzchowicích, které svým pracovním prostorem odpovídá velikosti 480 000 olympijských plaveckých bazénů, pomůže zajistit energetickou bezpečnost na národní úrovni i úrovni EU.

Wierzchowice se nacházejí v Dolním Slezsku asi 40 km východně od Vratislavi a jsou známé svými rozlehlými a produktivními poli zemního plynu. Toto centrum dodávalo plyn po více než dvě desetiletí až do roku 1995, kdy došlo k vyčerpání zásob. Dnes se díky přepracování ložiska a jeho infrastruktury využívá ke skladování plynu s vysokým obsahem metanu.

Práce byly v rámci projektu částečně financované z EU zahájeny v březnu 2009 přestavbou ložiska zemního plynu na centrum se zásobníky plynu. Vyspělé technologie nabízející maximální úsporu energie (např. nové nebo modernizované kompresory, nádrže a potrubí) umožňují dodávky nebo odběry plynu podle potřeby. Na stavební a konstrukční práce, které byly v souladu s přísnými předpisy ohledně životního prostředí, dohlížela společnost PGNiG, největší těžební a plynárenská společnost v Polsku.

Zdvojnásobení kapacity

Kapacita ke skladování plynu se v tomto centru více než zdvojnásobila, z 575 milionů na 1,2 miliardy metrů krychlových. Díky tomu je možné dosáhnout maximálního odběru 4,8 milionu m³ za den. Plánuje se, že se místní kapacita během následujících několika let ještě zvýší.

„Investice ve Wierzchowicích je klíčová, protože Polsku umožňuje udržovat dostatečné zásoby plynu,“ říká Robert Kałuża z polského ministerstva pro regionální rozvoj. „To je nesmírně důležité v případech, kdy se potýkáme se sezónními výkyvy ve spotřebě nebo dojde-li k náhlému omezení nebo přerušení dodávek plynu. Infrastruktura je také podstatným prvkem pro strategii EU zabývající se energetickou bezpečností a rozvoj společného trhu s plynem.“

V souladu s plány EU si Polsko stanovilo za cíl zvýšit kapacitu svého centra se zásobníky podzemního plynu o téměř 60%. K financování z EU jsou v současnosti způsobilá tři centra se zásobníky plynu – Wierzchowice, Strachocina a Kosakowo. Největším z nich jsou Wierzchowice.

► DALŠÍ INFORMACE
<http://www.osm.pgnig.pl/>

▶ BRNO, ČESKÁ REPUBLIKA

▶ VÝVOJ NOVÝCH MATERIÁLŮ POMOCÍ NANOTECHNOLOGIÍ

Nanotechnologie fungují na úrovni atomů a molekul a jejich výsledky nejsou viditelné pouhým okem. Jejich schopnost upravovat nebo vytvářet nové materiály (v tak odlišných sektorech jako je zdravotnictví nebo průmysl) je však předurčuje k tomu, aby měly obrovský úspěch. Nově vznikající regionální centrum pro výzkum a vývoj v Brně se snaží rozšiřovat možnosti této technologie, a proto vytváří nové aplikace a vzdělává budoucí odborníky na dané téma.

Nanotechnologie lze využívat k výrobě materiálů s jedinečnými vlastnostmi. Ty mohou nahradit materiály používané ve výrobních procesech v současnosti, které mohou poškozovat životní prostředí a být ekonomicky neefektivní. Proto se výzkum nanotechnologií dostává do popředí jak v České republice, tak v celé EU.

„Regionální VaV centrum pro nízkonákladové plazmové a nanotechnologické povrchové úpravy“ sídlí v Brně, druhém největším městě v ČR. Cílem uvedeného projektu, jenž je částečně financován Evropským fondem pro regionální rozvoj, je vytvoření centra, které by reagovalo na rostoucí poptávku inovativních průmyslových společností po výrobních postupech vyžadujících vývoj a použití nejnovějších nanotechnologií, ovšem s minimálními investicemi a provozními náklady a minimálním zásahem do stávajících výrobních postupů.

Změna povrchových vlastností

„Můžeme využít více než 50 let zkušeností a výzkumu v Ústavu fyzikální elektroniky na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity,“ říká Jan Čech, člen týmu implementace projektu. Dodává, že aktuálně vyvíjené plazmové technologie umožňují úpravy a pozměňování povrchů různých materiálů. Mezi příklady patří pevněji lepené spoje, lepší inkousty či barevný tisk nebo tenké pláště, které zajišťují, aby byl daný materiál odolný vůči oděru, biokompatibilní

nebo měl antibakteriální vlastnosti. „Toho dosahujeme pomocí chladné elektrické plazmy vyráběné při atmosférickém tlaku,“ prohlašuje a dodává, že se plazma často nazývá „čtvrtým skupenstvím“, protože není ani pevná, ani kapalná, ani plynná.

Technologie vyvíjené v brněnském centru mohou být využity jak v tradičních českých průmyslových odvětvích, tedy textilním, sklářském nebo automobilovém, tak v elektronickém průmyslu po celém světě. Toto centrum také nabízí možnost školení mladým profesionálům, kteří mají zájem o kariéru v oblasti nanotechnologií a plazmových technologií.

Celkové náklady:
10 706 000 EUR
Příspěvek EU:
7 581 000 EUR

▶ DALŠÍ INFORMACE

<http://www.nanocontact.cz/>

► STIMULACE VENKOVSKÝCH TRHŮ S BIOENERGIÍ

Venkovské oblasti na severních okrajích Evropy nabízejí řadu vlastních obnovitelných zdrojů energie, zejména dřevo a mořskou biomasu. Cílem nadnárodního projektu propojujícího čtyři země je vytvoření prosperujících místních trhů s palivem, jež budou z těchto obnovitelných zdrojů čerpat.

O biomasu je v EU stále větší zájem, zejména kvůli snaze dosáhnout do roku 2020 toho, aby 20 % veškeré energie pocházelo z obnovitelných zdrojů. Projekt RASLRES (Regional Approaches to Stimulating Local Renewable Energy Solutions – Regionální přístupy ke stimulaci místních řešení obnovitelných zdrojů energie) usiluje o větší využívání místně vyráběných zdrojů bioenergie ve venkovských oblastech severního periferního regionu Evropy. Toto úsilí místním komunitám slibuje velké ekonomické, sociální i environmentální výhody.

Daného projektu se účastní Irsko, Severní Irsko, Skotsko a Švédsko. Tyto země společně hledaly způsoby, jak trhy s obnovitelnými zdroji energie vytvořit pomocí místního dřeva, mořské biomasy (mořských řas) a chrastice rákosovité, energeticky zpracovatelné plodiny hojně zastoupené v oblasti severní Evropy. „U místních energetických zdrojů se snažíme vytvářet místní pracovní místa,“ uvádí Ian Brannigan, výkonný ředitel úřadu Western Development Commission (Irsko), hlavního partnera projektu.

Online nástroj Bioenergy Tool

Originálním prvkem tohoto strategického projektu je zaměření se na celé dodavatelské řetězce. Tedy zajištění, aby všichni od dodavatelů až po uživatele měli jistotu, že tato biopaliva budou vyráběna v přiměřené kvalitě i kvantitě, aby se místní trhy z hlediska obnovitelných zdrojů energie staly soběstačnými.

Nový online nástroj Bioenergy Tool, který v rámci tohoto projektu představil irský ministr pro životní prostředí, je výborným prostředkem k zaručení této jistoty. Soustředí se na

Celkové náklady:
2 881 500 EUR
Příspěvek EU:
1 728 900 EUR

dodavatele a uživatele energie ve všech čtyřech partnerských zemích a nabízí informace na místní, regionální a národní úrovni o dřevěném palivu, mořské biomase a chrastici rákosovité.

„Nástroj Bioenergy Tool pomáhá při rozhodování o masivnějším přechodu od energetické závislosti na fosilních palivech k většímu využívání obnovitelných zdrojů,“ uvádí Nicolas Forsling, vedoucí sekretariátu Programu pro severní periferní oblasti. Tento nástroj se vyznačuje funkcí kalkulace bioenergie, která uživatelům ukazuje přibližný objem snížení nákladů a emisí, jichž mohou dosáhnout přechodem od fosilních paliv k biopalivům.

► DALŠÍ INFORMACE

<http://www.raslres.eu/bioenergy-tool/>

* Irsko, Spojené království a Švédsko

▶ UMBRIE, ITÁLIE

▶ SYSTÉM NA SKLÁDÁNÍ ODĚVŮ V CENTRU POZORNOSTI CELÉHO SVĚTA

Převoz i dodávání oblečení ve velkém mohou být časově náročné. Společnost v Umbrii nabízí řešení tohoto problému – každoročně vyrobí přibližně 700 automatizovaných systémů. Díky nejnovějším poznatkům systém k dodávání skládaných oděvů nastavuje laťku inovace ještě výš.

Společnost Metalprogetti Spa se sídlem v Perugii se specializuje na organizaci a dodávání pověšených oděvů. Její systémy se prodávají po celém světě a používají se v nejrůznějších sektorech od chemického čištění po průmyslové praní.

Organizace a manipulace s oblečením může podnikům a továrnám působit řadu potíží, zejména pokud musí být každý oděv ukládán a tříděn jednotlivě. Společnost Metalprogetti se tyto postupy snaží zjednodušit především prostřednictvím automatizace. Každý systém je standardizován a přizpůsoben potřebám konkrétního zákazníka.

Pro tuto společnost je velmi důležitý výzkum a vývoj, protože díky nim zůstává konkurenceschopná. Má vlastní laboratoř, kde na plný úvazek pracuje devět zaměstnanců, a spolupracuje s technickou katedrou univerzity v Perugii. Vzhledem k jedinečné technologii produktů je společnost Metalprogetti vlastníkem více než 40 exkluzivních patentů.

Automatizované skládání oděvů

Výzkumný projekt „Studie a výzkum k vytvoření inovativního systému k dodávání skládaných oděvů“ získal podporu Evropského fondu pro regionální rozvoj a byl dotován regionem Umbrie. Vedl ke vzniku speciálního systému k dodávání skládaných oděvů, který lze používat v nemocnicích, analytických ústavech, pečovatelských domech, lázních, továrnách atd. Všechny tyto příklady představují místa, kde zaměstnanci musejí nosit pracovní a ochranné oděvy.

Celkové náklady:
242 700 EUR
Příspěvek EU:
84 900 EUR

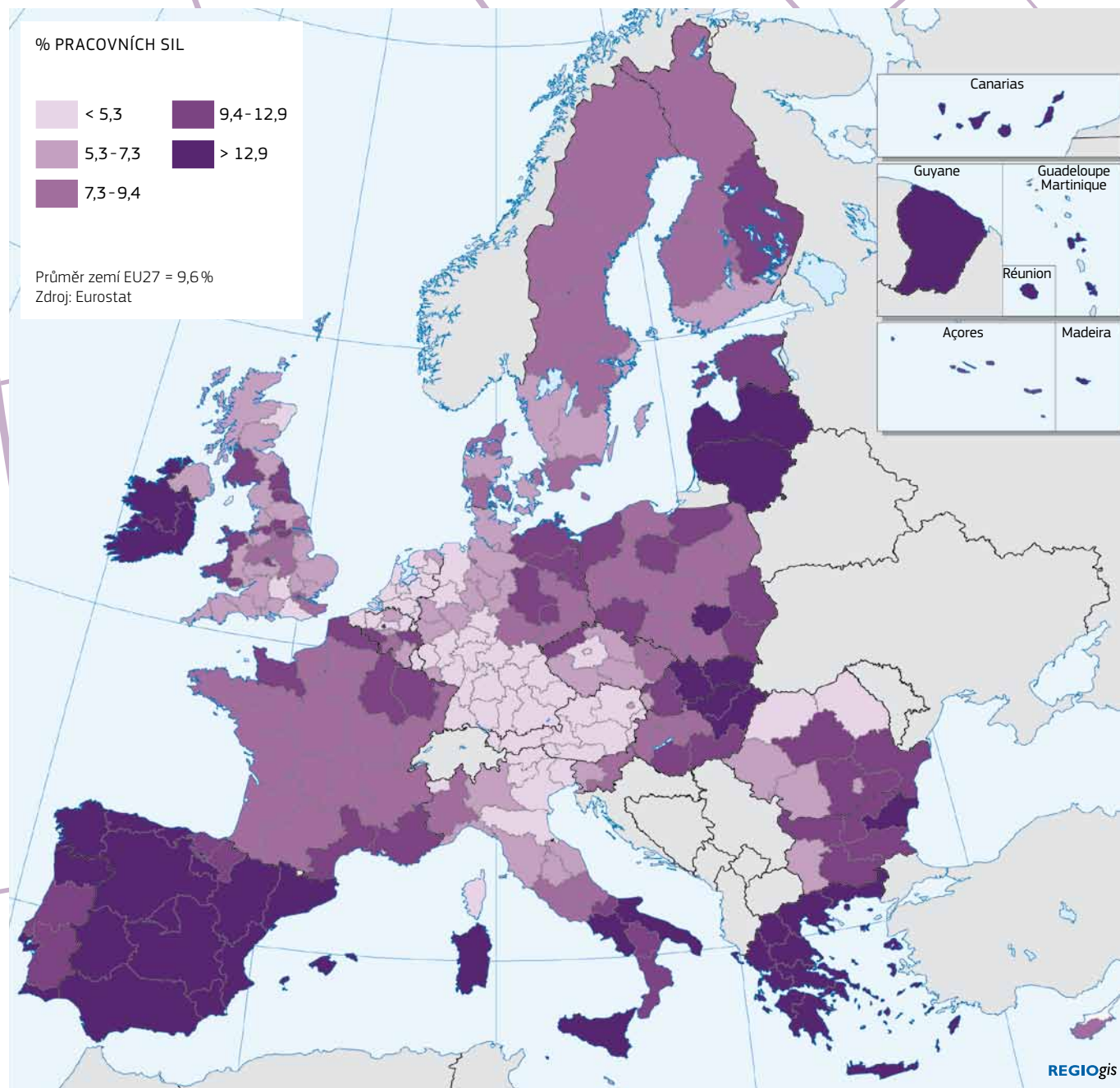
„Tento nový systém na skládání oděvů k dodávání a odkládání pracovních oděvů se nyní prodává po celém světě,“ uvádí Dr. Willebrord Sluijters z GŘ pro regionální politiku Evropské komise, který závod v nedávné době navštívil. „Snižuje dobu manipulace na minimum, eliminuje potřebu náročných postupů kontrol, třídění a kompletace.“

Tento nový systém umožňuje snadné vyzvednutí a odložení oděvů nebo jiných položek. Současně nabízí 100% spolehlivou dohledatelnost operací, protože dokáže sledovat počet položek, které si jakýkoli uživatel vyzvedne. Tento systém také zvládá manipulaci se skládanými oděvy a nezabalenými předměty. Tím odpadá nutnost vybudování specializované balicí linky a je možné organizovat dodávání položek, jež nelze zabalit, např. kvůli jejich velikosti nebo tvaru.

▶ DALŠÍ INFORMACE

<http://www.metalprogetti.it>

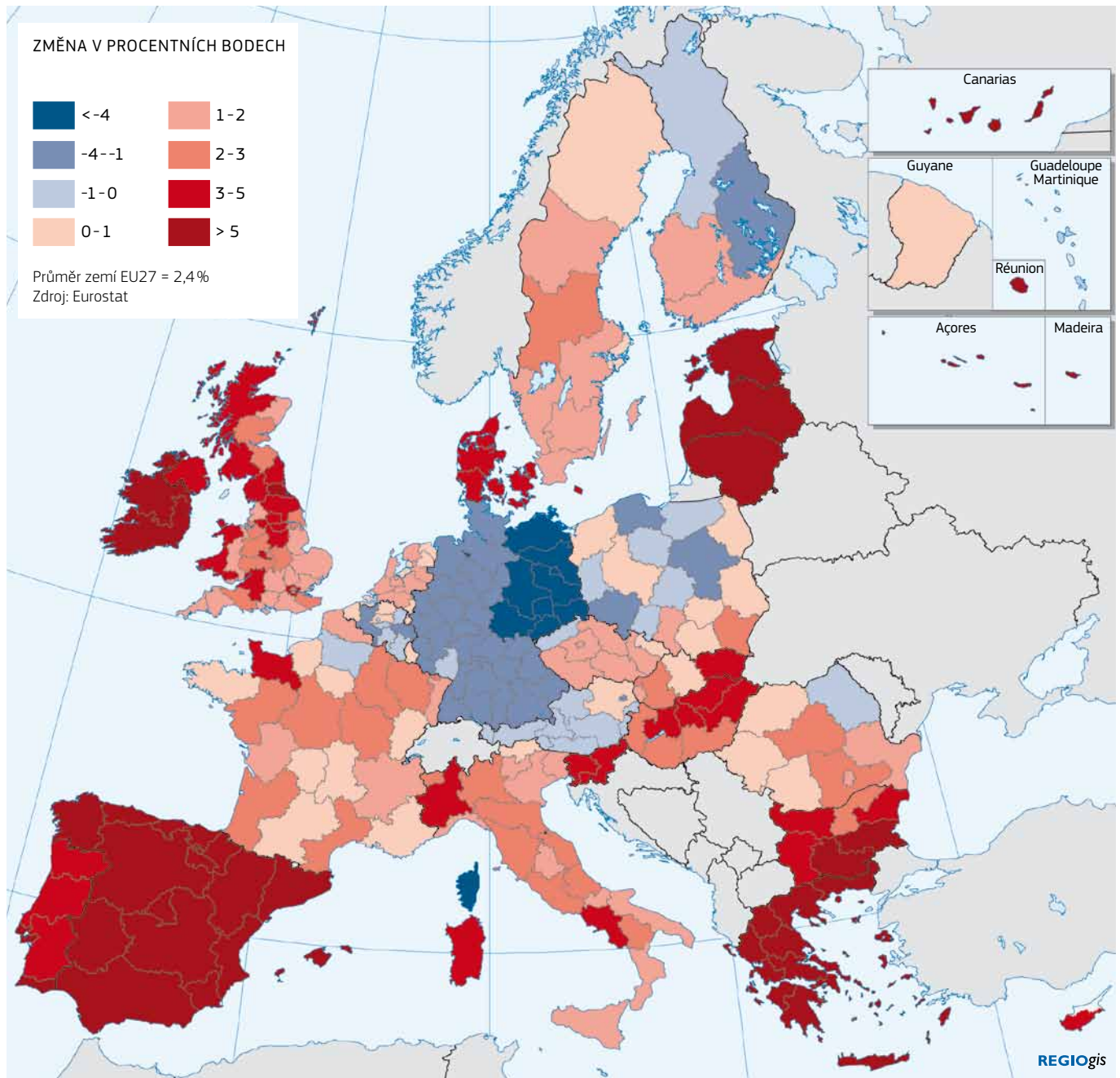
▶ MÍRA NEZAMĚŠTNANOSTI V ROCE 2011

Míra nezaměstnanosti se v jednotlivých regionech EU27 značně různí. Každý třetí region hlásí míru nezaměstnanosti nad 10%. S nejvyšší mírou nezaměstnanosti se potýkají španělské a řecké regiony a francouzské zámořské *departementy*. Právě do Španělska, Řecka a Francie náleží většina z 41 regionů, kde se míra nezaměstnanosti vyšplhala nad

15% (v roce 2010 byla tak vysoká nezaměstnanost pouze v 26 regionech). Nejnižší míru nezaměstnanosti, nižší než 5%, naopak registruje 46 regionů převážně z Rakouska, Německa, Belgie a Nizozemska. I to je oproti roku 2010, kdy se pod pěti-procentní hranici dostalo pouze 34 regionů, nárůst.

▶ VÝVOJ MÍRY NEZAMĚŠTNOSTI V OBDOBÍ 2007–2011

V období mezi lety 2007 a 2011 míra nezaměstnanosti vzrostla ve třech regionech ze čtyř. Celoevropská ekonomická krize zasáhla nejcitelněji španělské, řecké, irské a pobaltské regiony. V některých z nich nezaměstnanost stoupla o více než

5 procentních bodů. Jiné regiony ovšem zaznamenaly pokles nezaměstnanosti. Jde o regiony německé, zejména ve východních spolkových zemích (částečně v důsledku pohybu pracovních sil), a také regiony rakouské, belgické, polské a finské.

▶ PŘÍSTUP K MÍSTNÍMU ROZVOJI VEDOUcí K LEPší ÚZEMNÍ SOUDRŽNOSTI

DŮKAZY Z NEDÁVNÉHO HODNOCENÍ

Přístupy k místnímu rozvoji a místní partnerství jsou klíčovými prvky budoucí politiky soudržnosti. V následujícím programovém období mohou místní aktéři k podpoře jednotného stanoviska k územnímu rozvoji využít nástroje jako místní rozvoj vedený komunitami, integrované územní investice a inovativní kroky ve městech.

Nedávné hodnocení „Podíl místního rozvoje na realizaci intervencí spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj (EFRR) během posledních dvou programových období 2000–2006 a 2007–2013“, které uskutečnily organizace IRS (Istituto per la Ricerca Sociale) a IGOP (Institut de Govern i Politiques Publiques), se soustředilo na zkušenosti v pěti regionech (viz rámeček 1), aby doložilo přínos místního rozvoje pro efektivní dosažení politiky soudržnosti. Byly zde zdůrazněny možnosti a omezení daného přístupu a uvedena užitečná doporučení do budoucna.

Při hodnocení byla zrevidována literatura týkající se místního rozvoje a zdůrazněny nejčastěji používané přístupy k místnímu rozvoji, jejich silné a slabé stránky a kapacita institucí nezbytná k efektivní implementaci. U 38 operačních programů, které největší podíly ze zdrojů fondu EFRR přidělily územní politice, se toto hodnocení zaměřilo na způsoby, jakými přístup k místnímu rozvoji funguje v odlišných územích, a ustanovilo pravidla, podle nichž bylo vybráno pět případových studií k prozkoumání. Každá regionální případová studie analyzuje spojení mezi hlavními aktéry a zachycuje správní strukturu, která představuje zásadní aspekt přístupu k místnímu rozvoji.

Tyto oblasti s ohledem na přístup k místnímu rozvoji spojuje řada společných znaků:

- zaměření na sociální a ekonomický rozvoj ve znevýhodněných oblastech,
- odkaz na konkrétní území,
- integrace různých sektorových politik,
- mobilizace množství různých aktérů také na místní úrovni.

Cádiz

PĚT REGIONŮ NUTS 2* ZAHRNUTÝCH VE STUDII A DÍLČÍCH PŘÍPADOVÝCH STUDIÍCH KE ZJIŠTĚNÍ PŘÍKLADŮ OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ:

- Projekt URBANA CADIZ, Andalusie (Španělsko)
- Neighbourhood Mothers, Berlín (Německo)
- Program jednotného rozvoje měst, Severozápad (Česká republika)
- PIT 1 Tavoliere, Puglie (Itálie)
- WCVA Community Capacity Building, západní Wales a region Valleys (Velká Británie)

* Označení územních jednotek pro statistické účely

Berlín

Poznatky studie o přístupu k místnímu rozvoji při realizaci intervencí spolufinancovaných fondem EFRR:

- Přispívá k posílení *role místních úřadů a obcí*. Nejčastějším institucionálním uspořádáním přístupu k místnímu rozvoji je zapojení obcí do plánování a implementace evropské politiky soudržnosti.
- Vyžaduje čas. *Návaznost* programů z územního, tematického a správního pohledu má nejvyšší důležitost.
- „Čistý“ přístup k místnímu rozvoji funguje lépe, pokud je jedním z jeho cílů a jedním z jeho hlavních typů intervencí *rozšiřování kapacity*. Aktérům na nejnižší úrovni (tzn. nevládním organizacím, sociálním podnikům či mikrofirmám) a zaměstnancům v rámci projektu musí být poskytována podpora a pomoc při rozšiřování kapacity nezbytné k povzbuzení komunitního rozvoje.

Hodnocení naznačuje, že ustanovení k místnímu rozvoji vedené komunitami (články 28–31 Nařízení o společných ustanoveních) představují pouze jeden z možných způsobů implementace přístupu k místnímu rozvoji i využití výhod z důrazu na územní zaměření, integrace politik a zapojení zúčastněných subjektů. V různých situacích jsou možné i další alternativy.

V rámci hodnocení se došlo k závěru, že je třeba vypracovat nové přístupy a nástroje k hodnocení, které by zachycovaly průběžné úspěchy konkrétního přístupu (z hlediska integrace a partnerství) a obecněji i celkové přispění přístupu k místnímu rozvoji.

„Přístupů k místnímu rozvoji je bezpočet a jejich omezení na pouze jediný model (podle filozofie „jedna velikost pro všechny“) je zcela jasně nemožné.“

Studie poukazuje na tři hlavní modely přístupu k místnímu rozvoji:

- **čistý přístup k místnímu rozvoji:** slabé územní zaměření, jednotný tematický postoj a otevřené partnerství;
- **korekční u sektorových politik:** široké nebo slabé územní zaměření, jedno tematické zaměření, partnerství jako nástroj a současně jako cíl;
- **přístup k místnímu rozvoji v regionální politice:** širší regionální zaměření, jednotný postoj a strategické partnerství.

► DALŠÍ INFORMACE

Celá zpráva je ke stažení na adrese:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/local_dev_final.pdf

▶ ECO WORLD STYRIA, VÍTĚZ CENY REGIOSTARS, OPĚT VE FINÁLE

Klastr založený na čistých technologiích (cleantech) ECO World Styria v Rakousku, který získal cenu RegioStars 2012 v kategorii „inteligentní růst“, jde od úspěchu k úspěchu.

Tato evropská cena ještě více podpořila inovativní zaměření organizací zabývajících se ekologickými technologiemi, jež jsou nyní hybatelem ekonomiky rakouské spolkové země Štýrsko.

Jak uvádí Bernhard Puttinger, generální ředitel klastru ECO World Styria, tato cena již pomohla zvýšit mezinárodní povědomí o rakouském klastru založeném na čistých technologiích. „Články o našem centru zelených technologií se objevily v regionálním, celonárodním i mezinárodním tisku. Jejich znění bylo velice příznivé a staví nás do role modelu „osvědčených postupů“ v daném sektoru.“

Mezinárodní magnet v oblasti čistých technologií

Štýrský klastr založený na čistých technologiích se stává magnetem přitahujícím mezinárodní odborníky na energetické a environmentální inženýrství.

„Skoro každý týden do centra zelených technologií zamíří nějaká delegace, aby si prohlédla provoz klastru ECO World Styria i společnosti, jež zde působí,“ dodává Puttinger.

„Tento rok nás navštívilo 250 odborníků z oboru z Brazílie, Ruska, USA, Číny, Francie a jihovýchodní Evropy. V září k nám investiční skupina z Francie vyšle delegaci, aby si prohlédla naše portfolio rychle rostoucích podniků.“

Puttinger věří, že cena RegioStars vzdává poctu duchu inovace 180 společností a výzkumných institucí pracujících v oblasti energetických a environmentálních technologií v rakouském klastru založeném na čistých technologiích. „To opět potvrzuje, že se Štýrsko v současnosti řadí k nejspěšnějším regionům na mezinárodní úrovni z hlediska hlubšího rozvoje přelomových zelených technologií,“ zdůrazňuje.

Vývozní služby

Při udělování ceny v kategorii „inteligentní růst“ klastru založenému na čistých technologiích ve Štýrsku porota soutěže RegioStars prohlásila: „Projekt ECO World Styria vyniká ve všech aspektech inovace nových služeb. Konceptu klastru postavil na zcela novou úroveň kvality a internacionalizace. Jeho mimořádný úspěch při pomoci se zakládáním nových společností, 5 000 nových pracovních míst a úctyhodná rychlost růstu jsou velkou inspirací pro ostatní regiony Evropy.“

„Rozhodující pro získání evropské ceny je podle mě dynamika, s jakou se projekt ECO World Styria rozvíjí, a nový impuls, který dává regionu díky vývoji ekologických technologií,“ dodává Puttinger. Tento klastr se na hrubém domácím produktu Štýrska aktuálně podílí více než 8%.

Porota soutěže RegioStars ocenila především inovativní služby nabízené klastrem ECO World Styria jednotlivým podnikům, např. informace o trhu a podnikové propojování, které podporují vývozní růst. Kulaté stoly zaměřené na technologie, jež tento klastr uspořádal spolu s Klubem rozvoje čistých technologií, daly vzniknout inovativním komerčním i výzkumným projektům.

Centrum environmentálního inženýrství

Klastr ECO World Styria byl založen v roce 2005, aby se specializoval na energetické a environmentální inženýrství a pomohl k rozvoji centra zelených technologií světové úrovně ve Štýrsku. Hraje významnou roli při implementaci ekonomických politik v této rakouské spolkové zemi a je klíčovou součástí nové ekonomické strategie Štýrsko 2020.

V roce 2011 v klastrových společnostech, jejichž celkový obrat činil 7,7 miliard eur a objem exportu se pohyboval kolem 90%, pracovalo přibližně 32 000 zaměstnanců.

▶ DALŠÍ INFORMACE
<http://www.eco.at>

► VYHLÁŠENÍ FINALISTÉ

V rámci dalšího ročníku cen RegioStars bylo v 5 kategoriích vybráno dvacet sedm projektů. Vítězové budou slavnostně vyhlášeni v Bruselu 7. února 2013. Mezi finalisty je také řada projektů Evropské územní spolupráce.

INTELIGENTNÍ RŮST

- Technopol Programme, Dolní Rakousy (Rakousko)
- CoOPTICS – Innovation to Markets, Durynsko (Německo)
- University-Business Knowledge Transfer, Kastilie a León (Španělsko)
- UPTEC – Parque de Ciência e Tecnologia da Universidade do Porto, sever Portugalska (Portugalsko)
- SLIM III, sever středního Švédska (Švédsko)
- Innovation In Crops (InCrops), východ Anglie (Velká Británie)

UDRŽITELNÝ RŮST

- Green Business Growth in SMEs, jižní Dánsko (Dánsko)
- ENWORKS Resource Efficiency Support, severozápad Anglie (Velká Británie)
- Hydrogen region Flanders – South Netherlands (EÚS)
- MED-Laine, Sardinie, Toskánsko a Korsika (EÚS)
- Cradle to Cradle Islands, region Severního moře (EÚS)

RŮST PODPORUJÍCÍ ZAČLENĚNÍ

- The Living Lab on Wellbeing Services and Technology, západní Finsko (Finsko)
- Individual Employment Paths, Varmijsko-Mazursko (Polsko)
- Strides Alliance Partnership, Wales (Velká Británie)
- PASE – Public Policies and Social Enterprises, Marche (hlavní) (EÚS)
- SUCCESS, Kent (hlavní) (EÚS)

ROZVOJ ZANEDBANÝCH MĚSTSKÝCH OBLASTÍ

- WienWin, Vídeň (Rakousko)
- Park Spoor Noord, Antverpy (Belgie)
- Neighbourhood Management, Berlín (Německo)
- Revitalisation of Mill Islands, Bydhošť (Polsko)
- MalmöLund – Metropolitan Region, Malmö (Švédsko)

INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI

- www.efro.be – Západní Flandry (Belgie)
- www.eu-fonds.brandenburg.de – Braniborsko (Německo)
- www.agenciasopa.es – Andalusie (Španělsko)
- www.esparama.lt – Litva (Litva)
- COSAFE, Västerbotten (Švédsko)
- www.interact-eu.net – Bratislava (hlavní) (EÚS)

► DALŠÍ INFORMACE

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

► PŘIPRAVOVANÉ AKCE

15.-16. LISTOPADU 2012

_Méty (FR)

Konference k otázkám
reurbanizace

27.-28. LISTOPADU 2012

_Řezno (DE)

1. výroční fórum o strategii
EU pro Dunajský region

3.-4. PROSINCE 2012

_Paříž (FR)

Společné setkání sítí
INFORM a INIO

7. ÚNORA 2013

_Brusel (BE)

Slavnostní předání cen
RegioStars pro rok 2013

Další informace o těchto akcích najdete
v části Program na webové stránce Inforegio:

[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_cs.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_cs.cfm)

NECHTE SVŮJ HLÁS ZAZNÍT

Jaký přínos má politika soudržnosti
ve vašem regionu? Podělte se s námi
o své zkušenosti a úspěchy a zdůrazněte,
jaké konkrétní výhody projekt přinesl občanům.

Zajímají nás i vaše plány a přípravy
na příští programové období.

Vybrané příspěvky zveřejníme v příštím
čísle magazínu *Panorama*.
Své články zasílejte na adresu:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8197

© Evropská unie, 2012

Reprodukce je povolena s uvedením zdroje.

■ Úřad pro publikace

Evropská komise, generální ředitelství pro regionální politiku
Komunikace, informace a vztahy se třetími zeměmi
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41, B-1040 Brusel
Courriel: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_cs.htm